

AMERIKOS KARIUOMENĖ PAĖMĖ EL GUETAR

TUNISIJOS ŠIAURĖJE VOKIEČIAI LAIMĖJO STRATEGINES POZICIJAS

Amerikiečiai naikina nacių padėtas minas ir stiprina naujai užimtas vietas

SAJ. ŠTABAS Š. AFRIKOJ, kov. 19 d. — Vakar vakare Amerikos kariuomenė užėmė El Guetar miestelį, šiandien paskelbė sąjungininkų štabas. Amerikiečiai pasistumė pirmyn 14 mylių Gabes įlankos frontuose.

Vakar amerikiečiai atėmė iš vokiečių visas tas pozicijas, kurias laikė prieš gen. Rommelio puolimą. Visame fronte gen. Rommel paliko daug paslėptų minų. Amerikiečiai naikina nacių minas ir stiprina naujai užimtas pozicijas.

Štabas skelbia, kad šiandien pietų Tunisijs visą dieną lijo smarkus lietus, kuris sutrukdė karo veiksmus. Amerikiečiai vis dėl to užėmė kelias naujas vietas ir išlygino fronto liniją, skelbia štabas.

Tunisijs šiaurėje, Sedjenano fronte, vokiečiai laimėjo kelias pozicijas. Britų kariuomenė buvo priversta apieiti kelias vietas vakarinėje šio ruožo dalyje.

Pietų fronte sąjungininkų artilerija ir aviacija puola Marreth fortifikacijas. Vietomis 8-oji britų armija paėmė kelias strategines vietas be didelių nuostolių. Vokiečiai koncentruo-

jasi į Mareth linijos centrą. LONDONAS, kov. 19 d. — Iš Afrikos ateinančios žinios duoda pagrindo manyti, jog sąjungininkai yra pasiryžę likviduoti "ašies" jėgas visoje Tunisijs teritorijoje, tvirtina karo dalykų žinovai.

Tvirtinama, kad gen. Eisenhower kariuomenės yra pakankamai pasiruošusios visuose frontuose pulti priešą. Turima žinių, kad vokiečių karo vadovybė nepatenkinta Tunisijs kovų eiga. Vokiečiai apskaičiavo, jog gen. Rommelui pavyks sumušti sąjungininkų jėgas. Gen. Rommel laimėjo kelias aukštumas, bet vėliau buvo priverstas vėl pasitraukti.

Gen. Rommel kaltina gen. Kesserling dėl visų Lybijos nelaimių. Gen. Rommel sako, kad Kesserling nedavęs vokiečių tankams reikalingos aviacijos pritekėjimo.

Praeitą savaitę gen. Alexander sukviėt laikraštinius ir pasakė, jog ateinančią savaitę jie gausią daug naujų žinių. Vi ši mano, kad šį kartą sąjungininkai puls ne viename fronto ruože, bet visuose Tunisijs frontuose.

VOKIEČIAI ATĖMĖ IŠ RAUDONOSIOS ARMIJOS BIELGORODO MIESTELĮ

Alpių kalnuose 7,000 prancuzų tęsia kovą prieš vokiečius, italus ir Vichy

LONDONAS, kov. 19 d. — Vokiečių karo vadovybė šiandien paskelbė, kad jiems pavyko atimti iš raudonosios armijos Bielorodą, kuris randasi 50 mylių į šiaurę nuo Charkovo.

Rusai buvo atėmė iš vokiečių Bielorodą vasario 9 dieną, bet šiandien jis vėl atsidūrė nacių rankose.

Vokiečiai sakosi atmušę sovietų jėgas Oriolo ir Staraja Rusa frontuose.

Daugiau nacių į Doneco frontus

MASKVA, Rusija, kov. 19 d. — Vokiečių karo vadovybė pasiuntė dar daugiau tankų ir kareivių į Doneco frontą, šiandien paskelbė sovietų štabas.

Kai kuriose fronto vietose vokiečiams pavyko perkelti kareivių kiton upės pusėn, bet vėliau rusai juos išnaikino ir priverė pasitraukti.

Sovietų aviacija užpuolė vokiečių karo gurguoles ir išnaikino daugiau, negu 100 automobilių.

Susijungę prancuzų sukilėlių grupės

BERNAS, Šveicarija, kov. 19 d. — Alpių kalnuose susijungė dvi kovojančių prancuzų gru-

pės ir bendromis jėgomis tęsia pasipriešinimą.

Apskaičiuojama, kad dabartiniu metu naciams priešinas 7,000 jaunuolių. Prancuzai užima stiprias strategines pozicijas ir nemanoma pasiduoti vokiečiams.

Nuotaika pas kovotojus gera, jie mano priešintis, kol sąjungininkai įsiverš į Europą.

Hitleris leido generalams vadovauti

STOCKHOLMAS, Švedija, kov. 19 d. — Informuoti laikraštinių tvirtina, kad Hitleris atidavė vokiečių kariuomenės generalams vadovybę rytų frontuose.

Hitleris bandė įtikinti gen. von Bock grįžti aktyvion tarnybon, bet šis atsisakė. Hitleris norėjo iškvieisti rusų frontan Rommelį, bet sąjungininkų ataka išardžiusi šiuos jo planus.

Tvirtinama, kad gen. Halder vėl sugrįžęs kariuomenės vadovybėn.

Nelson pareiškė, kad valdžia netrukus leis gaminti naujų šaldytuvų.

O R A S

Šaltas, vėjūotas. Saulė teka — 6:54; leidžiasi — 7:03.

GEN. EISENHOWER KALBA SU KAREIVIAIS

Lt. Gen. Dwight Eisenhower ir jo vadovaujama kariuomenė padarė naciams šurpirą Tunisijsoje. Padarinyje Gafsa vėl teko amerikonomams.

CHICAGOJE SURASTAS FRANK NITTI LAVONAS, KULKA PATAIKĖ GALVON

Badas privers Martinikos gyventojus atsikratyti Vichy valdžios admirolo

CHICAGO, Ill., kov. 19 d. — Šiandien po pietų policija surado gatvę Frank Nitti lavoną. Kulka buvo perėjusi per Nitti galvą. Policija atyžiai tiria reikalą. Manoma, kad Nitti ir pats galėjo nusisauti. Vakar Nitti patrauktas atsakomybėn.

NEW YORK, N. Y., kov. 19 d. — Šiandien patraukti teismo atsakomybėn Frank Nitti, Paul Ricca, Phil D'Andrea, Louis Campagna ir kiti keturi teatru unijos atstovai.

Įtariamieji kaltinami išieškoję teatro darbininkų unijos pinigų ir sunaudoję iš didelių filmų bendrovių gautą milijoną dolerių.

Tvirtinama, kad šiai bylai iškelti nadeži jau nuteisti gesteriai George Browne ir Willie Bioff.

Adm. Robert laukia įsakymo iš Vichy

WASHINGTON, D. C., kov. 19 d. — Manoma, kad badas privers Martinikos salos gyventojus atsikratyti Vichy valdžios primesto admirolo Robert.

Amerikos valdžia atsakė leisti vežti maistą į Martinikos salas, jeigu adm. Robert ir toliau klausys įsakymų iš Vichy valdžios.

Robert neleidžia naudoti Martinikoj esančių prancuzų transporto laivų, bet nori, kad sąjungininkai jam atvežtų maistą. Prancuzų Gijana jau atsiskakė klausyti Vichy. Ji prisidėjo prie gen. Giraud Prancuzijos.

H. Kaiser nusižengė valdžios taisyklėms

SAN FRANCISCO, kov. 19 d. — Henry Kaiser, pągarsėjęs laivų statytojas, nusižengė Karo Pramonės Komisijos nustatyto taisyklėms dėl medžiagų pirmenybių.

Moteris nuteista už vergo laikymą

CORPUS CRISTI, Tex., kov. 19 d. — Sušie Skrobarczyk, 29 metų amžiaus, nuteista dviem metams kalėjimo už vergo laikymą savo ukyje.

Josios tėvas, Alex Skrobarczyk, nuteistas keturiems metams kalėti. Jų ukyje dirbusį juoduką Alfred Irwin laikė tikru vergu. Juodu mušė Irwiną, laikė jį vištinkinke.

Tvirtinama, jog Amerikoj tai esąs pirmas panašus teismo nutarimas. Apylinkių ukininkai liudijo juoduko naudat.

Goeringas panaikino darbo valandas

STOCKHOLMAS, Švedija, kov. 19 d. — Maršalas Goeringas išleido dekretą, kuriuo panaikino darbo valandas nustatčius įstatymus.

Vokietijos darbininkai privalo dirbti šeštadieniais, sekmadieniais, darbo valandų skaičius negali būti apribotas, sako maršalas.

Visuotina mobilizacija reikalauja pratęsti darbo valandų skaičių, tvirtina naciai.

— Gandhį žmonos širdis sugedo nuo vyro badavimo.

Vėliausios Naujienos

— Valstybės gynėjas įsakė ištirti visas Frank Nitti mirties aplinkybes. Lavonas surastas šalia municipalinės džiovininkų sanatorijos.

— 150 Amerikos didelių lėktuvų bombardavo nacių laivyno bazę Vegesack. Fotografijos rodo, jog pavyko sugriauti dirbtuves, elektros stotis. Amerikiečiai numušė 25 vokiečių lėktuvus. Negrįžo 2 Amerikos lėktuvai.

— Kai sąjungininkai pradės Prancuzijos invaziją, vokiečiai varys į koncentracijos stovyklas visus vyrus, sako paskutinis okupantų dekretas.

— Žinios apie Hitlerio ligą yra nacių propagandos ministerijos darbas, skelbia britų valdžios atstovai.

— Amerikos kariuomenė veržiasi į El Guetar tarpekį, kurį vokiečiai atkakliai gina. Amerikos tankai, aviacija ir artilerija puola vokiečius.

— Vokiečių kariuomenė persikėlė per Donecą keliose vietose. Sovietų armija priversta trauktis atgal, skelbia sovietų štabas.

— Vokiečiai įteikė japonams protestą dėl Rusijon leidžiamos Amerikos karo medžiagos per šiaurės Pacifiką.

ŠAUKIA TARPTAUTINĖ KONFERENCIJA MAISTO REIKALAMS APTARTI

Susitars ne tik dėl maisto gaminimo, bet ir dėl paskirstymo visam pasauliui

WASHINGTON, D. C., kov. 19 d. — Prezidentas Rooseveltas šiandien pareiškė spaudos atstovams, kad jis pritariaš pagrindiniams rezolucijos dėsniams, kurių paruošė keturi Amerikos senatoriai. Spaudoj buvo pasklidę gandai esą prezidentas nepritarias senatorių užsimojimams. Senatoriai siulo sąjungininkams sudaryti tarptautinę policiją ateities karams išvengti.

Prezidentas pranešė, jog jau yra paruošti planai karui pasibaigus aprupinti maistu labiausiai išbadėjusius kraštus. Sąjungininkų atstovams dar teks padaryti visa eilė konferencijų, kol šis reikalas bus galutinai išspręstas. Reikia aptarti ne tik maisto gaminimas, bet ir jo paskirstymas visame pasaulyje.

ŠIOS DIENOS KARO VEIKSMAI

TUNISIJS: Amerikos kariuomenė užėmė El Guetar miestelį. Vokiečiai laimėjo pozicijas Sedjenane fronte. Sąjungininkai apšaudė artilerija Mareth fortus. Aviacija bombarduoja Sicilijos uostas. Britų narlaviai nuskandino 8 "ašies" laivus.

RUSIJS: Vokiečių kariuomenė atėmė iš rusų Bielorodą. Rusai atėmė iš vokiečių kelis miestelius Smolensko fronte. Vokiečiai atmušė sovietų atakas Oriolo fronte.

VOKIETIJS: Amerikos aviacija bombardavo vokiečių laivyno bazę Vegesack, šalia Bremen.

PACIFIKE: Sąjungininkų aviacija bombardavo japonus Salomonų salose ir olandų Indijoje.

300,000 berlyniečių be pastogės

LONDONAS, kovo 19 d. — Turkijon atvažiavusieji keleiviai tvirtina, kad britų aviacija, bombarduodama Berlyną, paliko 300,000 vokiečių be pastogės.

Išmestos bombos užmušė 760 gyventojų ir sužeidė 2,000. Miuncheno bombardavimo metu užmušti 250 vokiečių, o sužeistų skaičius siekia 800.

Vokietijos miestuose padaryta daugiau žalos, negu Londone, tvirtina keleiviai.

Wallace Costa Rica kongrese

SAN JOSE, Costa Rica, kovo 19 d. — Vivesprezidentas H. Wallace šiandien pasakė kalbą Costa Rica kongrese.

Wallace kalbėjo ispaniškai ir jo kalba buvo sutikta dideliais plojimais.

Prezidentas Calderon Guardia pareiškė, kad Wallace asmenyje ispanų Amerikos valstybės turi vieną geriausių savo draugų.

— Tokijo radijas pakartotinai įspėja japonus apie artėjančią Amerikos aviacijos bombardavimą.

— Aviacijos gen. Arnold suteiktas pilno generolo laipsnis. Senatas patvirtino prezidento nutarimą.

Wienai tokiai konferencijai jau paruošti visi planai ir išsiuntinėti pakvietimai. Ši konferencija įvyks ateinančių dviejų mėnesių laikotarpyje.

Prezidentas atsisakė pasakyti laikraštiniams kurioj vietoj įvyks minėta konferencija.

Paašškėjo, kad britų ministras Eden įkalbinėjo senatorius palaikyti karo metu sudarytus sąjungininkų organus ir karui pasibaigus. Jie padės įgyvendinti taiką.

Standley informuoja rusų karininkus

MASKVA, Rusija, kovo 19 d. — Amerikos ambasadorius Standley pakvietė grupę sovietų karininkų, kuriems parodė filmą apie amerikiečių kovas Pacifike ir apie pastangas padėti sąjungininkams.

Standley atidavė rusų kintų bendrovėms filmą, kurioje rodoma kaip Amerikos darbininkai gamina tankus, lėktuvus ir maistą, kuris siunčiamas sovietų Rusijon.

Dabar sovietų spauda jau dažniau užsimena apie amerikiečių siunčiamą pagalbą sovietams.

Sušaudė visus Vorosilovgrado žydus

KUBIYSEVAS, Rusija, kov. 19 d. — (ONA). Patirta, kad vokiečiai sušaudė visus Vorosilovgrade gyvenusius žydus.

Vokiečiai paleido gaudus, kad mieste gyvenantieji žydai bus vežami Palestinon.

Netrukus žydai patyrė, jog jie vežami užmiestin ir šaudomi.

— Angliakasių darbo valandos privalo būti skaitomos nuo įžengimo ir apleidimo kasyklų, reikalauja John Lewis.

Naujienų Raštinės VALANDOS

★ kasdien nuo 8 val. ryto iki 8 val. vakaro.

★ SEŠTADIENIAIS tikrai iki 4 val. popiet.

★ SEKMADIENIAIS bus uždaryta.

★ Apgarsinimus telefonu CANAL 8500 galit priduoti sekmadieniais nuo 4 iki 6:30 popiet.

★ "NAUJIENŲ" ADM.

30 MERGINŲ — VIENAS VYRAS!

Taip, tai tokioj malonioj padėly bus visų gerai žinomas ir gerbiamas pianistas, Jonas Byanskas, kovo 28 dieną.

Tą dieną Merginų Choras rengia savo pirmą didelį parengimą — koncertą ir komišką vaizdelį. Visą programą pildys pačios choristės, su pagalba tikėtai vieno vyro... tą užvydėtiną dalį atliks Jonas Byanskas, akompanuodamas visą koncertinę programos dalį. Merginos jį prisiviliojo žinodamos gerai, kad jo pavyzdinai kompetentiškas grojimas padės joms dar geriau išpildyti savo programą.

Sakiau užvydėtiną todėl, kad kelis kartus merginoms pasirodžius buvo girdėti kalbos: "Turbūt iš 'Beauty Contest' išrinktos merginos, ar turi būt nepaprastai graži, kad priklausytų tam chorui?" Arba: "Tai gražios merginos — kaip gėlių darželis." Daugelis panašių komplimentų girdėti.

Merginų chore ne tik visos gražios, jaunos, bet, kas svarbiausia, jos gražiai dainuoja. Ir kuris iš mūsų nerastų malonumo tokioj kompanijoj pabuvoti?

Šiame savo pirmam koncerte Merginų Choras ruošia labai gražią ir turtingą programą. Taigi su Jonu Byansku prie piano, jų mokytojai, Anelėi Steponavičienėi diriguojant, galima tikėtis, kad choras savo užduotį atliks puikiai. Tada lieka mums, Chicagos visuomenėi, susidomėti ta programa ir paremti šį jaunųjų chorą, dalyvaujant jų parengime kovo 28 dieną Dariaus ir Girėno svetainėje, 4416 So. Western Ave., 4:30 valandą po pietų. Įžanga su taksais 75c.

Be choro dainų bus solistės Christina Milleriūtė, Mary Puk-

smaitė, Sylvia Sitavičiūtė, Dale Daniunas ir Elaine Pendrys, dygetai — Viktorija Deveikaitė su Aldona Gužbinaite ir Olga Sokaitė su Josephine Milleriute, trio susidedantis iš Elenoros Krisčiūnas, Eleanoros Purnas ir Evelyn Stankus. O komiškas vaizdelis tikrai visus prajuokins... Tad bukime!

—Mena, Grožį Mylinti

Keistučio Klubas Aprupina Narius Pašalpomis, o Nariai Padeda Valdžiai,

pirkdami bonus ir aukodami Raudonajam Kryžiui

Kaip paprastai, Keistučio Klubas susirinkimas buvo atidarytas su Star Spangled Banner, kurį Keistučio Choro choristai sugiedojo kovo 7 d. Hollywood svetainėje.

Dėl patogumo nariams įsigyti Karo Bonus ir padėti laimėti karą, Karo Bonai yra parduodami kas susirinkimą ir ateityje taip bus. Norėdami įsigyti juos kreipkitės susirinkimo laiku prie klubo raštinių, kuri išrašo bonus vietoje. Šiame susirinkime p-lė Aldona Mazeikiš ir Petras Olsauskas mirko bonus už \$25 ir Dr. T. Dundulis mirko už \$100 Series G boną.

Viršininkai visi buvo vietoje ir prie darbo. Prie extra finansų stalo dirbo Walter Sharaka ir D. Diokienė.

Parengimų komisija prižadėjo veikti toliau ir parengti labai puikų klubo parengimą artimoj ateityje.

Valdybos raporte pasirodė, kad mirė du nariai, kad apdrauda aprupinta klubo ir kad gera tvarka randasi.

Buvo įnešta, kad būtų paaukota Raudonajam Kryžiui \$50 iš klubo izdo, bet dėl numatomų dalykų pasirodė, kad tai negalima. Tuomet buvo įnešimas pataisytas, kad aukavimas būtų per narius. Tai buvo užgirta ir p-lės Mazeikiūtė ir E. Daugiūtė rinko aukas. Šie aukavo: po \$5; ponas Povilonis, Mr. and Mrs. Popell; po \$2 — p. Bartkus, p. Svelickis; po \$1 — F. Jakavičia, J. Kondroška, J. Adesinas, K. Aleksunas, A. Cheka, M. Valskis, V. Butkus, E. Paulaitė, O. Alelinas, K. Budris, F. Petrilla, P. Norkus, Mary Wilks, p-ia Nestekienė, p. Jurgan, A. Grigas, p. Jurgela, p. Mikrus, D. Diokienė, N. Klimas, A. Valukas ir L. S. Dągis. Kiti aukotojai davė po 50 centų ir po 25c ir iš viso buvo surinkta \$12.75. Nutarta aukavimus priimti kas susirinkimą.

Pasirodo, kad klubiečiai mato reikalą remti įvertintas organizacijas, kaip Red Cross, ir gelbėti Jungtines Valstijas, pirkdami Karo Bonus per susirinkimus irgi. Lai Keistučio Klubas buna pavyzdžiu ir kitoms draugijoms bei klubams patriotiškame veikime.

Užbaigtus svarbius pašalpos reikalus susirinkimas buvo uždarytas. Sekantis susirinkimas įvyks balandžio 4 d. Patartina visiems klubiečiams būti šiame susirinkime.

"Korespondentė"

Jureiviai Paaukojo \$40,234 Raudonajam Kryžiui

Great Lakes Naval Station jureiviai Raudonajam Kryžiui paaukojo \$40,234.64. Jureivių tarpe Raudonojo Kryžiaus vėjus buvo varomas dešimt dienų. Dauguma jureivių uždirba po \$50 mėnesiui.

TULSA, Okla. — Kilo gaisras didžiausioje žemės alyvos perdirbimo ir valymo dirbtuvėje. Per tris valandas sicutė gaisras. Armijos ir FBI pareigūnai tuoj pradėjo tyrinėjimą, kad galėtų nustatyti gaisro priežastį.

CHICAGOS LIETUVIŲ VYRŲ CHORO DARBUOTĖ

Dabartiniais laikais visi užvės rengiamą koncertą, kuris imti esam karo laimėjimo darbais. Dirbam sunkiai ir ilgą valandas dirbtuvėse, taip kad parėjus iš dirbtuvės norisi pailsėti arba ramiai sau atsistodus laikraštį paskaityti. Gi dailės bei kultūros reikalai dažnai pamirštami arba negalimi atlikti.

Tarpe Chicagos Lietuvių Vyrų Choro narių tas nusikundimas irgi pasireiškia, bet visgi Vyrų Choras laikosi savo uždavinių ir dirba savo darbą, lankosi į pamokas, lavinasi, dainuoja, nežiurint visų sunkumų. Praeitą sekmadienį, kovo 14 d., gražus burys dainininkų buvo susirinkęs, ir visi pilni energijos ir pasižadėjimo visus sunkumus nugalėti.

Choras, nors ir nėra turtingas, bet iš savo izdo nutarė paaukoti dešimt dolerių Amerikos Raudonajam Kryžiui. Tegul ir kiti choral paseka Vyrų Choro. Taipgi buvo du užkvietimai dainuoti — vienas iš Cicero Lietuvių Liucosybės Namu Bendro-

vis rengiamą koncertą, kuris įvyks gegužės 2 d.

Antras užkvietimas buvo Lietuvių Tautiškių Kapinių kapų puošimo dienoje dainuoti, tai yra, gegužės 30 d.

Taipgi vyrai ir savęs neužmiršta. Štai sekmadienį, balandžio 4 d., jie rengia bunco ir kortų party. Po lošimo bus gražių dainų, šokiai, vaišės ir įvairūs pasilinksminimai.

Choras skiria net \$50 nupirkimui įvairių dovanų laimėjusiems lošimuose.

Taipgi Vyrų Choras užprašo publiką skaitlingai dalyvauti šiame parengime, kuris įvyks balandžio 4 d., W. Neffo svetainėje, 2435 So. Leavitt St. Pradžia 5 val. vakaro, įžanga tik 44c su taksais.

Vyrų Choro visi nariai kaip vienas pasižadėjo remti panelės Skeveriuotės rengiamą koncertą, kuris įvyks gegužės 9 dieną, Chicagos Lietuvių Auditorijoje. P-lė Skeveriuotė visuomet Vyrų Choru gelbsti įvairiuose parengimuose kaip lošėja ir dainininkė.

— A. V.

McKIBBINO NUSISTATYMAS LIETUVIŲ ATŽVILGIU

McKIBBIN YRA REPUBLIKONŲ PARTIJOS KANDIDATAS I CHICAGOS MERO OFISĄ ATEINANČIUOSE RINKIMUOSE BALANDŽIO 6 DIENĄ.

Žemiau dedamas pareiškimas p. McKibbin, republikonų kandidato i Chicagos mērus:

Yra problemų, sako McKibbin, kurios liečia bendrai mus visus. Bet šiandien noriu ypač pasakyti mūsų piliečiams lietuvių kilmės, joga aš žinau, kad jūs turite ypatingas savo problemas, kurios užsitarinauja dėmesio. Daugeliui iš jūsų sunku yra vartoti anglų kalba. Jums sunku tinkamai išaiškinti dalykus, kai turite reikalą su miesto valdžia. Suprantama, kad dėl to i jūsų reikalus neturėtų būti kreipiama mažiau dėmesio, kaip i kitų piliečių reikalus.

Dabartinėje Chicagos miesto administracijoje jūs neturite specialaus departamento, kur galėtumėt atsilankyti ir užregistruoti savo skundus ir pasakyti kō norite. Dabartinė dalykų padėtis bus pakeista, kai aš busiu išrinktas Chicagos miesto mēru.

Aš esu pasiryžęs pagelbėti lietuvių kilmės piliečiams jų ypatingose problemose. Aš tuojau įsteigsiu Visuomenės Santykių Departamentą (Public Relations Department), kuriam vadovaus mūsų svetimšalių kilmės piliečių atstovai. Jūs turėsite savo, lietuvių kilmės, atstovą tame departamente, kuriam galėsite išdėstyti savo problemas, skundus ir norus gimtąja savo kalba. Jūs turėsite teisę jaustis Miesto Salėje, kaip namie, ir tikėtis bei gauti teisingą, mandagų ir sąžiningą patarnavimą ta kalba, kurią geriausia suprantate.

Galite būti tikri, kad mēras McKibbin visuomet kreips rimtą dėmesį ne tik i jūsų individualines (asmenines) problemas, bet taipgi pagelbės jums ir kooperuos su jumis jūsų pastangose atsiekti jūsų, kaip gru-

pės, troškimus ir viltis.

Paskutinis kandidato i Chicagos mērus, p. McKibbin, pareiškimo sakiny kalba apie lietuvių, kaip grupės, troškimus ir siekius. Šiandien didžiausias iš tokių troškimų yra, be abejonės, atgavimas Lietuvai nepriklausomybės po karo. Kandidatas McKibbin prižada padėti lietuviams, kaip grupei, jų troškimus ir viltis realizuoti.

Devynios Priežastys

Kodėl Mineral Wool turi but vartojamas namų insuliacijai prieš karštį ir šaltį

1. Ekonomiškas vartoti naujam arba senam namui.
2. Nesusitraukia ir neišsiplečia.
3. Apsaugoja nuo gaisro.
4. Nesudrėksta.
5. Nepriveisia kandžių ir pelių.
6. Vartojamas "Pneumatically".
7. Nesušiguli.
8. Sumažina kuro išlaidas iki 50%.
9. Sumažina vasaros temperatūrą nuo 8 iki 15 laipsnių.

Vartojant mineral wool materijolą yra išduodama garantija, kad apsaugos namą per visą laiką, kol jis stovės.

Insuliotas namas teikia daugiau šilumos žiemą ir sumažina kuro išlaidas. Tada namas yra vienodai šiltas. Reiškia, kad gyventojai nepagauna slogų. O vaikai apsaugojami nuo ligų. Prie to dar sumažina dekoracijų išlaidas vienu trečdaliu.

Norėdami plačiau apie tai sužinoti, šaukit telefonu HARRISON 1799. Šios įstaigos skelbimas telpa šiandien Naujienose. (Sk.)

Skelbimai Naujienose duoda naudą dėlto, kad pačios Naujienos yra naudingos.

DABAR YRA LAIKAS PIRKTI

Apsirupinkite Savo Namus, Kad Butų Malonumas Gyventi. Išsirinkite Sau Namams Rakandus Dabar Laike Budriko Pavasarinio Rakandų Išpardavimo

2 šmotų gražus parlor setai, po \$69.50 ir \$99.50

2 šmotų parlor setai krėslai, Pullman, trenske, verti \$250.00 už \$148.50 ir senas \$98.00

3 šmotų miegamo kambario setai, riešuto medžio po \$98.00

3 šmotų miegamo kambario setai, geriausi ir drūciausi, po \$148.50

5 šmotų Dinette Setai, verti \$65.00, po \$38.50

7 šmotų Dinette Setai, vertės \$98.50, po \$62.50

9x12 Karpetai vilnoniai, po \$39.50

Naujos Radios 1942, gražiuose kabinetuose: MOTOROLA, PHILCO, ZENITH, RCA VICTOR, po \$69.50 ir \$89.50

Elektrikiniai dulkių valytuvai, Vacuum Cleaners, palengvina darbą namuose, išima dulkes iš karpetų parlor setų, didelis pasirinkimas po \$19.00 — \$29.00 iki \$69.50

Moore's, Original, Crosby, gėsiniai ir angliniai pečiai Hot Blast pečiai už žemas kainas.

Daugybė gerų springsinių matrasų, lovoms springsų, vaikams lovelių vežimėlių, klejankių yrdinių 9x12 dydžio ir 4 yrdų pločio.

5000 GALIONŲ geros malevos. Devoe Dehydray, Dutch Boy, Republic ir kitų. Varnish, Linseed Oil, Turpentine. Gera maleva, po \$1.25 galionas ir po \$2.25 gal.

Lairodėlių ir Deimantų skyriuje turime:

ELGIN ir BULOVA laikrodėlius, auksiniai žiedai, auksinės plunksnos, akiniai, 26 šmotų setas Rogers sidabro, už \$19.95.

Dėl patogumo krautuvė atidaryta ir nedėliomis nuo 10 ryto iki 5 val. vakaro.

JOS. F. BUDRIK

INCORPORATED
3241 So. Halsted St.
Tel. CALUMET 7237

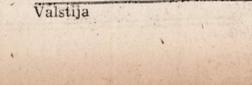
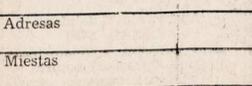
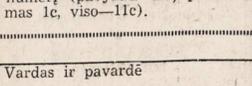
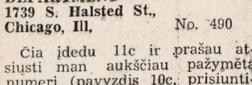
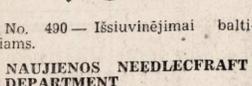
DIDELĖ KRAUTUVĖ RAKANDŲ, RADIO, REKORDŲ, JEWELRY dideliame name.

Budriko Radio Programai
WCFL—1000 k. nedėlios vakare, 9 valanda.
WHFC—1450 k. ketvergais 7 val. vakare.

VICTOR BAGDONAS LOCAL & LONG DISTANCE MOVING

Perkraustom furnišius, pianus ir visokius rakandus bei štorus. Vežam i farmas ir kitus miestus. Zema kaina. Musų darbas garantuotas. Taipgi pristatome anglis i visas miesto dalis.

3212 So. Halsted St.
Saukite Tel. VICTORY 0066

IŠRINKITE GEORGE B. McKIBBIN CHICAGOS MAJORU BALANDŽIO 6 D.

Atviras Laiškas

Gerbiamieji Kaimynai:

Chicagos miestas yra dėkingas savo stiprumu visoms čia gyvenančioms tautoms.

Aš Pasizadu pavartoti visą galią ir pripažinimą visiems piliečiams, kuomet busiu išrinktas Majoru. Kad tą įvykdyti, aš tuoj paskirsiu patarėjų tarybą, atstovaujančią visas tautines grupes, kuriai jūs galėsite išteikti išsprendimui visas savo problemas.

GEORGE B. McKIBBIN

Aš Toliau Pasizadu sumažinti jūsų taksus, kurie dabar yra aukščiausi Chicagos istorijoje. Už kiekvieną \$100 taksų užmokėtų 1933 metais—metai, kuomet Majoras Kelly užėmė ofisą—jūs mokate daugiau negu \$160 taksais šį metą, daugiau virš 60 nuošimčių. Štai kiek Kelly valdymas jums kainuoja.

Aš Pasizadu apvalyti politiškai dominuojančią Chicagos mokyklų sistemą, ir suteikti Chicagai Civil Service sistemą, kur užsitarnavimas bus įvertinamas.

Dalis mano programo yra pagelbėti išsivystyti visoms apylinkėms—pietuose, vakaruose ir šiaurėje—ir aš stipriai pasipriešinsiu vidurinės "Nedatomai Valdžiai" vartojimui visų piliečių taksų pinigų išbudavimui State Street įstaigų.

Aš Pasizadu suteikti Chicagai gerą, švarią valdžią; kad piliečiai gautų pilną vertę už įmokėtus taksų dolerius, taip, kaip jūs gaunate vertę dolerių, kuomet ką nors perkate

GEORGE B. McKIBBIN

DALYVAUKIT LIETUVIŲ MASINIAME MITINGE—

Nedėlioj, Balandžio-April 4 d., 2 val. popiet

DARIUS-GIRENAS SVETAINEJE, 4416 South Western Avnue.

Kalbės Gubernatorius GREEN, GEO. B. McKIBBIN, Adv. A. OLIS, Adv. J. GRISH ir k.

Vardas ir pavardė
Adresas
Miestas
Valstija

KORESPONDENCIJOS

Binghamton, N. Y.

IVAIRIOS ŽINUTĖS

Sekmadienį, vasario 21 d., 3 valandą po pietų Binghamtono lietuviai minėjo 25 metų Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo sukaktį.

Minėjimas buvo geras ir pasėmingas. Publikos susirinko daug. Vyriausias dienos kalbėtojas buvo K. J. Paulauskas iš Brookly, N. Y. Jisai savo prastoje, trumpoje kalboje apibūdino Lietuvos padėtį ir jos galimą ateitį. Publikai kalba patiko.

Be svečio, dar kalbėjo ir vietiniai, kaip tai kun. Emil Kraučavičius ir P. B. Balčikonis.

Buvo priimta tam atitinkama rezolucija anglų kalba ir pasiūsta į atitinkamas vietas.

Parengimas buvo rengtas vietos valstybiškai nusistatusių lietuvių organizacijų, pradedant parapija ir baigiant sandariečiais ir socialistais. Į parengimą buvo imta ir įžanga, t. d. padengus visas vakaro rengimo išlaidas dar liko 24, kurie ir buvo įteikti Amerikos Raudonojo Kryžiaus vietiniam skyriui.

Koncertinę programą dalį išpildė vietos parapijos choristų grupė po vadovystę vargonininko E. Šlapelio. Solo padarino p-lė Lašaitė, kuri publikai itin patiko. Taip tai mes minėjome Lietuvos nepriklausomybės sukaktį.

Ruošiasi sutverti Binghamtono Lietuvių Tarybą.

Lietuvos Nepriklausomybei minėti komiteto paskutiniame susirinkime prie išvados, kad yra būtinas reikalas Binghamtone turėti vietos lietuvių organizacijų sąryšį, kuris suvienytomis vietos lietuvių spėjomis darbuotųsi Lietuvos nepriklausomybės atsteigimui ir paremimui Amerikos Lietuvių Tarybos, kuri tam darbu vadovauja, o Binghamtono Lietuvių Taryba bus daugiau lokalis organizacijų sąryšis, kuris turės tamprius ryšius su aukščiausia mišne įstaiga.

Tad ir nutarta kreiptis į visas vietas lietuvių organizacijas, kad jos stotų į tą draugių sąryšį ir imtų dalyvumą jo organizavime.

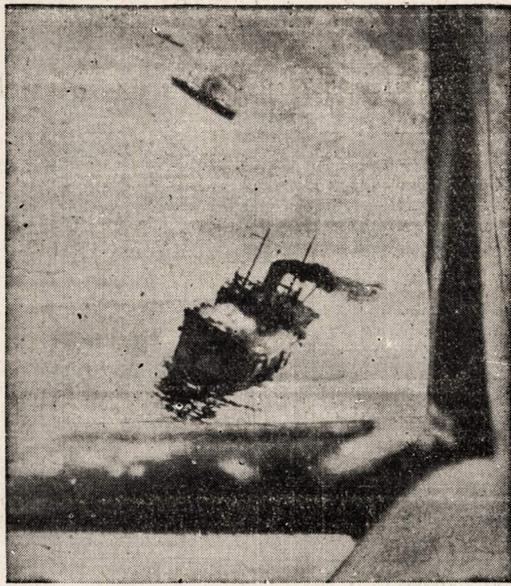
Darbas, kaip girdėti, eina gana sklandžiai ir kai kurios organizacijos jau išrinko ir atstovus. SLA 50ta kuopa išrinko Antaną Lėpą ir P. B. Balčikonį savo atstovais; Sv. Marijos Magdelenos pašalpinė draugystė išrinko ponį Jaškauskienę ir Krivickienę; LSS 33 kp. rinks savo atstovą ateinančiame kuopos susirinkime; Sandara irgi prisideda, tai neabejotina, kad ir kitos vietos lietuvių organizacijos padarys tą patį.

O juk darbas yra būtinas, jeigu norime tiek pagelbėti Lietuvos žmonėms iškovoti nepriklausomybę.

Draugai J. ir K. Morkunai išleido savo vienatinį sunų Dėdei Samui tarnauti. Albertas Morkunas dar vos tik 18 metų amžiaus, bet jau pėreitą pavasarį baigė High School ir dabar yra paskirtas į medikalį korpusą ir randasi Texas valstijoje. P-ai Morkunai dar prieš suni išvykstant buvo surengė išleistuvių vakarėlį savo namuose. Buvo pakviesti giminės ir artimi draugai bei kaimynai.

Vasario 19 d. Wyoming valstijoje karininkų paruošimo mokyklą sėkmingai baigė ir buvo paskirtas antruoju leitenantu Edwardas Bučinskas, p. M. Bučinsko, vietos lietuvių veikėjo sumus. Augalotas (per 6 pėdas aukščio), gražioje karininko uniformoje Lt. Bučinskas vykdamas iš Wyomingo į New Yorką aplankė tėvus ir visus vietos pažįstamus. Paviešėjęs savaitę laiko, išvyko tarnybos reikalais į New Yorką. Gi vasario 28 d. Lietuvių svotaiėje jam pagerbti ant greitųjų buvo suruošta šauni "parė". Žmonių susirinko apie šimtas, gražiai pasivaišino ir su vakaro svečiu maloniai pasikalbėjo. Paskui buvo ir viešai pasidalinta mintimis. Programą pradėjo Adolfas Bučinskas su Star Spangled Banner. Po to sekė kalbos. Kalbėtojų buvo daug. Kalbėjo šeimos nariai ir šolimesni. Pagaliau tarė ačiavimo žodį ir vakaro svečias Lt. E. Bučinskas. Programą vedė P. B. Balčikonis.

Kovo 2 d. iš Floridos buvo parvykęs pasisvečiuoti kapralas Alex Repšis ir seržantas Indulis. Jie paviešėję savaitę laiko ir vėl išvyko į saulėtąją Floridą. Šiomis dienomis jau išvyko ir WAACs stovyklą p-lė Stella Skrebiūtė, pirmoji Binghamtono lietuvaite — P. B. Balčikonis

Lėktuvas, kuris numetė bombas ant japonų 10,000 tonų transportinio laivo Bismarck jūros mušyje. Nuo to lėktuvo padaryta ir nuotrauka.

MANO TALKA

Adomas ir Marcelė Zubavičiai, 5438 S. Sawyer Ave., atsi-naujino "Naujienas". Jie yra seni naujieniečiai ir kilę lietuviai. Jų duklė Aldona yra šauni balerina ir jau seniai kaip veikia scenoje, išpildydama klasiškus ir akrobatiškus šokius. Ji dabar randasi Los Angeles, Cal., ir ten jai sekasi labai gerai. Tėvams džiugu girdėti apie jos sėkmingą veikimą, taip jau jie velija jai išvermės ir laimingos klotes.

Jonas ir Stella Yuška, 7138 S. Rockwell St., yra žymūs ir veikūs lietuviai. Jono Yuškos protėvis rusų armijoje kariavo su Napoleonu, jo tėvas su turkais, o jis pats, tarnaudamas Amerikos armijoje, 1918 metais buvo išvežtas į Franciją ir ten kariavo su vokiečiais. Dabar jo sumus Edwardas irgi yra jureivis.

Bet kai išlaimėsime šį karą, mūsų giminei gal daugiau prisieis kariauti — taip Edwardas pareiškė savo tėvams ir seseriai Stelai, išvykdamas į tarnybą.

Ona Urbonavičienė, 3409 S. Leavitt St., mano sena rėmėja ir naujienietė. Jos mylimas vyras Ferdinandas jau dešimtas mėnuo kaip yra miręs, sunęs Jonas dabar dar tebėra namie, bet greitai laiku gal ir jis bus pašauktas į kariuomenę. Jos žentas Julius Peškauskas jau tulas laikas kaip tarnauja kariuomenėje. Jis išvykdamas paliko savo moterį Josephiną ir dukterį Dianą septynių metų amžiaus. Diana lanko mokyklą ir jai mokslas gerai sekasi. Ji kalba labai gerai lietuviškai, mėgsta dainas, muziką, šokius ir budama mokyklos trečiame skyriuje gabiai mokosi.

William Kiniauskas, užteigos savininkas 1137 W. Madison Ave. Jis yra senas "Naujienų" skaitytojas ir mano geras draugas. Jis yra nuosirdus lietuvis ir geras biznieriuis. Į jo užteigą atsilanko daug svečių. Daug atsilanko lietuvių ir visi smagiai praleidžia laiką.

Juozas ir Kotryna Sakalauskai, 728 N. 13th St., DeKalb, Ill. širdingai dėkoju jiems už čekį, kurį nelabai seniai aplaikiu už "Naujienas". Jų sunus Albertas jau antri metai kaip Australijoje kariauja, ir taip jau ten budamas atsimeina savo tėvus ir parašo nuosirdžius laiškus.

Paul ir Josephina šeštokai, 7537 S. Kingston Ave. Jiem nuosirdžiai dėkoju už "Naujienų" atnaujinimą ir už tą draugiškumą, kurį's tebėra nuo 1923 metų atvykimo Juozephinos kartu į Ameriką. Jau čia prašyventa daug laiko, bet mūsų mintis ir patyrimus pakartojus mūsų širdys tikrai atsigaiyvina. Veliju jums geros klotes ir tauri dar kartą ačiū.

—Ona Dovgin

Radio

Budriko Radio Programas

Įdomus Budriko radio programos įvyks nedėlioį, kovo 21 d., 9 valandą vakare iš didžiulės Radio Stoties W.C.F.L., 1000 k. Programe dalyvauš viešnia, žymi dainininkė Kristutė Stanulytė, baritonas Algirdas Brazis ir didžiulė radio orkestra. Bus duodama parinktinės lietuvių liaudies dainelės ir kiti gražūs muzikos kuriniai. Programą leidižia Juozo Budriko. Rakandų ir Radijų Krautuvė, 3241 South Halsted Street. — Pranešėjas.

LIETUVIŲ APSILEIDIMAS

ANIS RUKAS

Iš carų Rusijos valdomos Lietuvos lietuviai vyko svietur be moksliai, nežineliai, užtai be savigarbos; kas kaip norėjo, taip juos vodino, pravarđziavo rusais ar lenkais. Nuolankus, be tautinio išisamonejimo, lietuvis viską priėmė, nes geriau neišmanė; daugiau buvo "susipratęs" tikybiniai žinojo, kad csaz kntalikas; ėjo baznycion, poteriavo, pasninkavo, visu tuo buvo pėrenkintas. Retą girdėjai, kad suprastų, gerbtų lietuviybę; kada lietuvius paliokais "polaks" pravarđziavo, maža kas tuo tesisielojo, manė, kad toks pavadinimas neužgaulus — juk lenkai katalikai. Sviesuolių bei tautiniai išisamonejusių lietuvių buvo rėta; juos nelengva buvo įtikinti, kad lietuviybė labai skirtinga nuo slavybės lenkų ar rusų, kurių vardais lietuvius pravarđziuota.

Tai buvo senai, kelios dešimtys metų atgal. O kaip dabar? Žmogus mokosi *ne vien mokyklose; didžiausia žmogaus mokykla — pats gyvenimas ir kasdienis patirtis. Jei žmogus, baigęs kolegiją, liautųsi lavintis, mokintis, jis greit nuo pažangos atsiliktų. Daleidžiant, kad patirtis yra mokykla, tai ir miške gyvenęs šio-to gali pramokti, bent tiek, kiek jo buklei mokslės reikalinga.

Gyvenant įdarbios šalies mieste, tarp darbų išlavintų žmonių, kur pažanga šuolais šoka, kur laikraščiai ir knygos kiekvienam prieinami, negalima likt

nežinčliu nemokša, juo labiau apsileidėliu liurbiu. Jei tulas nepramoksta vietinės kalbos, toks gali rast viešuose knygynuose užtektinai knygų lietuviškoj kalboj. Ant to pasiteisinimas vienas — apsileidimas. Nūnai lietuviai bent tiek susiprato, kad nebepakenčia polakais ar rusiniais pravarđziuojami; jie atskiria, kad lietuvis — skirtinga tautybė nuo lenko ir ruso.

Nemalonu tačiau priminti, kad Chicagos lietuviai po šiai dienai tebėra pravarđziuojami luginais — liurbiais, ir rodos, kad jie tą vardą tiek pamėgę kad patys pasisako esą liurbiais man ne sykį tėko g'rdėt išsireiskiant "I am a lujan".

Sykį ant Lituanica gatvės vaikas atėjęs kepyklos priemenėn suriko "I want lugal bread"; lietuvių šypsodamasi įvyniojo ir padavė jam duonos kepalėį.

Jei lietuviai turėtų savigarbos jausmą, niekas "lujanais" jų nevadintų, o vaikai į augusį nė nedrįstų taip kalbėt; nes būtų paneigti, kad jų tokios kalbos nesupranta — "tokios duonos neturim ir nežinome".

Šis Chicagos lietuvių apsileidimas, tai aiški stoka savigarbos jausmo. Kitoms tautybėms tas vardas nekerigiamas, negi esu girdėjęs rytinių valstijų miestuose lietuvius lujanais pravarđziuojant.

REMKITE TUOS, KURIE GARSINASI "NAUJIENOSE"

MASTER WINDOW SHADE CO.

S. J. Vondrak Tel. Lafayette 4560
LANGAM UZDANGALUS PADAROM ANT UZSAKYMO
FIRANKOM LAZDAS... MES NUMERUOJAM IR UZKABINAM
TAVERNOMS, NAMAMS IR MOKYKLOMS VENETIAN BLINDS
1803 WEST 47th STREET (ARTI WOOD ST.)
CASH AND CARRY
Laimėjimui pirkite U. S. Bondsus ir Stampas.

BEGEMAN'S

4184 Archer Ave. 3142 W. 63rd St.

Vieniems Metams Laikrodžių Pataisymas Garantuojamas

Nenumeskit senų, sugedusių budelinkų. Jų negalima atstatyti, nes daugiau jų nedirbama. Juos galima pataisyti, kad duotų jums daug metų patarnavimą. Jusų Big Ben, Little Ben ir kiti budelnikai galima pataisyti.

Apkainavimas Veltui be Obligacijos

Ne-- KIENO KALTE? Bet-- Kas užmokės bilas?

Ar JUS galėtumėte užmokėti už padarytus nuostolius? Ar JUS galite rizikuoti ilgų metų bylas teismuose kurios užtrauktų dar didesnes išlaidas? Įstatymai jums uždraustų vairuoti karą iki skriaudos neatlygintos. Kam statyti save pavojun? Vairuok atidžiai, ir pasirupink tinkamą apdraudą. Specialės žemos kainos atsakomingsiems vairuotojams! Klauskite apie šią apdraudą šiandien!

Rašom visokią Apdraudą

UGNIES T. RYPKEVICIA GYVASTIES
LANGŲ 1739 SO. HALSTED STREET APVOGIMU
RAKANDŲ (NAUJIENŲ NAME) IR KITŲ

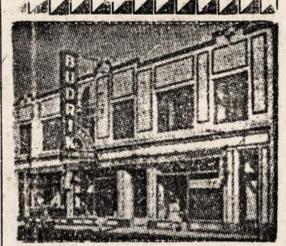
Aprupinkite Savo Namą Dabar Žiemai

Turime "Storm Windows", "insulation" ir visokio materio namams. Pirmos Rušies—žemos kainos.

Aprokavimas dykai—cash ar išmokėjimais.

CARR-MOODY LUMBER CO.

STANLEY LITVINAS, vedėjas
3039 S. Halsted St.
Tel. VICTORY 1272
LIETUVIAI SALESMAI.
Atidara sekmdien. nuo 8 iki 12

DIDELĖ KRAUTUVĖ

Rakandų, Radio ir Jewelry

Viskas po vienu stogu

Jos. F. Budrik

INCORPORATED
241 So. Halsted Street
TEL. CALUMET 7237

BUDRIKO RADIO PROGRAMAI:
WCFL, 1000 kil. nedėlios vak. 9 val.
WHFC, 1450 k. ketvergais 7 v. vak.

FOTOGRAFAS

CONRAD FOTOGRAFAS

Studija įrengta pirmos rušies su moderniškomis užlaidomis ir Hollywood'o šviesomis. DARBAS garantuotas.
420 W. 63rd St.
Tel. ENG. 5883-5840

MADOS

No. 4976—Suknelė galima pasiuti iš dviejų senų suknelių. Sukirptos mieros 12, 14, 16, 18, 20, 36, 32, 34, 36, 38 ir 40.

Norint vieną ar daugiau pavyzdžių iškirpti pavyzdį ir numerį, pažymėkit mirą ir aiškiai parašykite savo vardą, pavardę ir adresą. Siųskit pinigų arba pašto ženkleliais kartu su užsakymu. Adresuokit—NAUJIENOS PATTERN DEPT., 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

NAUJIENOS Pattern Dept., 1739 S. Halsted St., Chicago, Ill.

Čia įdedu 16 centų ir prašau atsiųsti man pavyzdį No.

Mieros..... per krutinę

(Vardas ir pavardė)

(Adresas)

(Miestas ir valstija)

Iš priežasties lėtuose paštos, prišintimas mūsų patternų gal užtruks kiek ilgiau, negu paprastai.

Sophie Barcus

RYTINĖ RADIO VALANDA

—IS STOTIES— W.G.E.S.

Kasdien nuo 8:45 val. ryto iki 9:15 val. ryto.
Subatomis nuo 8:30 iki 9:15 val. ryto.
Pirmadieniais taipgi 7:00 val. vakare.
Išgirskite vėliausias žinias muziką ir kitus įdomius pranešimus.

KODEL KENTĖTI DEL KOJŲ?

D-RO Blaszynskio Gyduolės gaunamos vaistinėse, pagelbės Jums! BOROCYL Milteliai nuo niežėjimo, perdidelio prakaitavimo, prasto kvapnio ir užkrėtimo odos, išsukiančios atleto kojų. BOROCYL skystis lengvoms žaizdoms, nuo perštėjimo, nudegimo, susižeidimų ir visokių odos ligų.

BOROCYL CO., 1200 N. Ashland Av. Tel. BRUNS. 7209

NELAUKITE —

RYTOJ GALI BUTI PERVELU!

Jei norite užsitikrinti nuo ugnies namus, baldus, automobilius, ar šiaip ką apdrausti, reikalaukite agento arba brokerio, kad jis parupintų jums polisą per mūsų kompaniją. Nelaimėi štikus, neturėsite jokių nemalonumų.

"Mes esame pirmaklasiai nariai Chicago Board of Underwriters"

O'MALLEY & McKAY, Inc.

222 WEST ADAMS STREET KAMBARYS 1548-54
Telefonas CENTRAL 5208
GENERALIAI AGENTAI ŠIŲ KOMPANIJŲ:

- COLUMBIA INSURANCE COMPANY
- IMPERIAL ASSURANCE COMPANY
- LUMBERMEN'S INSURANCE COMPANY
- MASSACHUSETTS FIRE AND MARINE INSURANCE CO.
- MICHIGAN FIRE AND MARINE INSURANCE COMPANY
- PHOENIX INDEMNITY COMPANY.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS
Published Daily Except Sunday by
The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 South Halsted Street
Telephone CANAL 8500

Subscription Rates:
\$6.00 per year in Canada
\$8.00 per year outside of Chicago
\$8.00 per year in Chicago
3c. per copy.

Entered as Second Class Matter
March 7th 1914 at the Post Office
of Chicago, Ill., under the act of
March 3rd 1879.

Naujienos eina kasdien išskiriant
sekmadienius. Leidžia Naujienu
Bendrovė, 1739 S. Halsted St.,
Chicago, Ill. Telefonas Canal 8500.

Užsakymo kaina:	
Chicagoje — paštu:	
Metams	\$8.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.00
Dviem mėnesiams	1.50
Vienam mėnesiui	.75
Chicagoje per išsiuntinėjus:	
Viena kopija	3c
Savaitei	18c
Mėnesiui	75c
Jungtinėse Valstybėse, ne Chicagoje:	
Metams	\$8.00
Pusei metų	3.25
Trims mėnesiams	1.75
Dviem mėnesiams	1.25
Vienam mėnesiui	.75
Užsieniuose:	
Metams	\$8.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.50
Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.	

Britų-sovietų blokas

Prieš pat atvykstant Britanijos užsienio reikalų ministeriui Edenui į Jungtines Valstybes, Londono įtakingas dienraštis "Times" įdėjo editorialą, kuris išsiskleidė nemažai sąjūdžio taip Anglijoje, kaip ir Amerikoje.

Britų laikraštis, kovo 10 d., pareiškė, kad karas davė dvi pamokas anglams: viena, kad "splendid isolation" (puiki izoliacija) jau atgyveno savo laiką, kaip Britanijos užsienio politikos pagrindas; antra, kad Rusija pasirodė esanti vienintelė jėga Europos kontinente, kuri gali apsaugoti kitas tautas nuo vokiečių agresijos pasikartojimo. Sovietų Rusija bandė taip pat, kaip seniau Britanija, praktikuoti izoliacijos politiką, ir nuo 1919 metų gyveno per daugelį metų, užsidariusi nuo Vakarų. Bet įvykiai šitą sovietų politiką sugriovė.

Taigi dabar, "Times" nuomone, Britanija ir Rusija turi nusistatyti, kad po karo jom dviem teks kooperuoti viena kitos saugumui ir Europos taikos palaikymui.

O kadangi Rusija bus taikos stulpas Europoje, tai britai privalo pripažinti, kad Rusija turi teisę spręsti apie tai, kas yra reikalinga jos saugumui.

"Jeigu", sako Londono dienraštis, "Britanijos siena yra prie Reino, tai tokiu pat pagrindu galima tarti — nors tai iš tiesų dar nebuvo ištarta — kad Rusijos siena yra prie Odros, ir lygiai tokia pat prasme."

Oderos upė (Oder) yra už vakarinių Lenkijos sienų. Iki tos upės lenkai nori po šio karo išplėsti savo teritoriją.

Pagal "Times'o" paskelbtą tezę, vadinasi, visa Centralinė Europa, įimant Baltijos kraštus, dabartinius Rytprūsius ir Lenkiją, turės sudaryti sovietų "saugumo" juosta.

Britų laikraštis pasiskubino pastebėti, kad tai nereikia, jogaei Rusija atakuos kitų šalių nepriklausomybę arba norės kontroliuoti jų vidaus reikalus. Jisai mano, kad, priešingai, pačios Rusijos interese bus įgyti savo kaimynų pasitikėjimą ir todėl nedaryti nieko, kas sunaikintų jų draugingumą Rusijai. Bet, "Times" pabrėžia, Rusijos vakariniai kaimynai turės būti geri "savo užtarėjai" Rytuose.

"Vienintelis Rusijos interesas", tešia Londono dienraštis, "yra užtikrinti sau, kad jos išoriniai apsigynimai yra tikrose rankose: o šitam interesui bus geriausia patarnauta, jeigu žemės tarp jos sienų ir Vokietijos sienų bus draugingų jai valdžių ir tautų rankose. Tai viena sąlyga, kurią Rusija turi statyti ir status."

Šituos Londono laikraščio pareiškimus (kaip "Naujiuose" jau buvo rašyta) griežtai atrėmė lenkų oficiozas Anglijoje, "Dziennik Polski", protestuodamas prieš tą mintį, kad tik didžiųjų valstybių susitarimas galis užtikrinti tarptautinę taiką, — tuo tarpu kai patyrimas rodo, kad karą visuomet pradeda didžiausios valstybės.

Bet tas britų konservatorių organas ne tik tai paneikina mažųjų tautų balsą busimoje Europos taikos sistemoje. Jisai faktinai siulo visas Centralinės Europos šalis paversti sovietų vasalais!

Tuščia yra "Times'o" šneka, kad Rusijai nebus naudinga kėsintis į savo kaimynų nepriklausomybę ir tuo būdu daryti juos savo priešais, kuomet faktai sako visai ką kita. Ar Rusija kaip tik to nepadareš su Lenkija, Suomija, Baltijos kraštais ir Rumunija? Kurio savo kaimyno sovietų Rusija nenuskriaudė arba nėbandė nuskriausti? Juk net Kinijoje šiandien dar beveik visą Maskvos diriguojama "komunistiška" armija, kuri visą laiką sudaro pavojų gen. Chiang Kai-sheko, Amerikos ir Britanijos sąjungininko, jėgoms!

Bet ir pats Londono organas sako, jogaei Rusija turinti teisę statyti sąlygą, kad tautos, gyvenančios tarp Rusijos ir Vokietijos sienų, ir jų valdžios būtų "draugingos Rusijai". Kas gi čia, jei ne pripažinimas Maskvai "teisės kištis į savo kaimynų vidaus reikalus arba net juos puliti, jeigu jie pasirodys jai "nedraugingi"?

Tai ne demokratijos, o imperialistiško grobuonio balsas — grobuonio, kuris ieško sau partnerio, iš anksto siulydamas jam pasidalinti svetimu turtu.

— Į Londono "Times'ą" pasaulis iki šiol žiūrėdavo, kaip į britų užsienio ministerijos pažvalgų reiškęją. Todėl, kai Anthony Eden atvyko į Ameriką, laikraščių korespondentai ir vyriausybės atstovai ėmė jį kvosti, ar Britanijos valdžia tikrai planuoja sudaryti tokį britų-

APŽVALGA

REZIGNAVO LENKŲ MINISTERIS ST. STRONSKI

Prof. Stanislaw Stronski, informacijos ministeris lenkų vyriausybėje ištrėmė, rezignavo, — kaip praneša žinių agentūra "ONA".

Nežinia, ar jisai rezignavo dėl to, kad paskutiniu laiku labai pablogėjo santykiai tarp Rusijos ir Lenkijos. Prof. Stronskis yra tautininkas ir priklauso kraštutinei (fašistojančiai) tautinių demokratų, arba "en-dekų", partijai; bet jisai tvirtai rėmė gen. Sikorski politiką, siekiančią draugingus santykius su sovietų Rusija.

Lenkijoje prof. Stronski buvo vyriausias "Kurjer Warszawski" redaktorius. Ištrėmė jisai skelbė idėją federacijos, apimančios eilę tautų, gyvenančių tarp Rusijos ir Vokietijos, nuo Baltijos jūros iki Judosios. Sovietų valdžia ėmė šitam sumanymui smarkiai priešintis, ir jos pozicija dabar remia čekoslovakijos vyriausybę ištrėmė. Gal būt, dėlto Stronskis ir pasitraukė.

Jam būnant informacijos ministeriu, beje, buvo paskleistas lenkų spaudoje straipsnis, būriausis šmeižiantis lietuvius Vilniaus krašte.

"Prof. Stronskio įpėdiniu", sako žinių agentūra, "gali būti prof. Stanislaw Kot, buvęs lenkų ambasadorius Kuibyševė, lenkų valstiečių partijos vadovas, laikomas kai-riuoju."

HITLERIS NAIKINA IR ČIGONUS

Nacių rasių progrome numatoma išnaikinti tam tikras tautas, pirmoje vietoje žydus. Hitleris nepripažįsta teisės gyventi ir čigonams, todėl jie taip pat yra žudomi.

Londono laikraštis "Evening Standard" praneša, kad 63,000 čigonų Serbijoje ir Bosnijoje jau yra išnaikinti. Rumunijos 262,500 žydų buvo išgabenti į pietinę Lenkiją, kur jie yra pasmerkti išžudymui.

"Belgrade (Jugoslavijos sostinėje), kaip pasakoja vienas pabėgęs iš tos šalies chirurgas, yra tam tikras žudymo namas čigonams, šalia tokių pat žudymo namų serbams ir žydams.

"Čekoslovakijos žydus sugrudo į baudžiamąją stovyklą, o Vengrijoje yra ruošiami specialūs įstatymai prieš čigonus, kurių Vengrijoje gyvena 300,000.

"Vienas laikraštis Vokietijoje, sako, išreiškęs mintį, kad išlikusius čigonus reikės apgyvendinti Indijoje, 'kai ji bus vokiečių užkariauta'."

PAN-EUROPOS KONFERENCIJA SUSKILO

Seniai yra skelbiama idėja visų Europos tautų suvienijimo vienoje valdžioje. Tai vadina moji "Pan-Europa", kurios žymiausias apaštalas per daugelį metų buvo grafas Richard N.

sovietų bloką Europos "saugumui" palaikyti, kokį pasiūlė "Times". Bet Britanijos užsienio reikalų ministeris tai nuneigė.

Britų ratieliuose Washingtonė kalbama, kad tas Londono laikraščio editorialas išreiškė greičiau sovietų troškimus. Stalinas šiandien noris "kolektyvio saugumo", kurį per kelis metus skelbė Litvinovas (kol tai buvo patogu Kremliams tikslams), su tuo priedu, kad Rusija, o ne kas kitas, spręstų, kokios "strateginės sienos" jai yra reikalingos.

Amerikos valdžia laikosi visai kitokių nusistatymo. Prezidentas Rooseveltas, valstybės sekretorius Hull ir jo pavaduotojas Welles stoja už laisvės gražinimą mažoms tautoms, nuginklavus ir padarius nepavojingais agresorius.

Coudenhove-Kalergi.

Jisai sušaukė pirmą Pan-Europos konferenciją į Vieną, 1926 m. Antra konferencija buvo 1930 m. Berlyne, trečia Balyje (Šveicarijoje) 1932 m. ir ketvirta vėl Vienoje 1935 m.

Dabar yra saukiama penkta konferencija į New Yorką, kovo 25 d. Bet Pan-Europos konferencijai dar nesusirinkus, tarp jos pakviestų dalyvių kilo smarkūs ginčai.

Visa eilė žmonių, kurie buvo pasižadėję dalyvauti, išėjo višai prieš grafą Coudenhove-Kalergi, apšaukdami jį "atžagareiviu", kuris esąs Britanijos ir Rusijos priešas. Jie atsėmė savo pasižadėjimus dalyvauti Pan-Europos konferencijoje ir šaukia į New Yorką, taip pat kovo 25 d., priešingą konferenciją "Free World Association" Europos Tarybos vardu.

Nuo Pan-Europos atsėmė grafas Carlo Sforza, buvęs Italijos užsienio reikalų ministeris; prof. Jacques Maritain, katalikų filosofas; Charles Davila, buvęs Rumunijos ministeris Washingtonė; gen. Julius Deutsch, buvęs Austrijos karo ministeris; Dr. Nahum Goldman, Pasaulio Žydų Kongreso administracijos komiteto pirmininkas; Henri Gregoire, buvęs Sorbonne universiteto profesorius, ir prof. Mirkine Guetzevitch iš Paryžiaus universiteto.

"Free World Association" (Laisvo Pasaulio Sąjungos) pirmininkas, Alvarez del Wayo, buvęs Ispanijos respublikos užsienio reikalų ministeris (ir didelis bolševikų pataikunas), taip pat pasmerkė grafą Coudenhove ir jo Pan-Europą, pareikšdamas, kad pastovi taikos sistema Europoje gali būti įsteigta, tikta dalyvaudant didžiai Britanijai ir sovietų Rusijai, o "kai kurios atžagareiviškos europiečių grupės" tam esančios priešingos, ir Coudenhove-Kalergi konferencija esanti tokių atžagareivių "pavyzdys".

Kiti kaltina grafą Coudenhove turint ryšius su Otto Habsburgu, kuris svajoja apie Austro-Vengrijos sosto atgavimą.

Bet Pan-Europos konferencija vistiek įvyks, ir kovo 27 d. bus Pan-Europos bankietas, kuriame pirmininkaus William C. Bullit, buvęs JAV ambasadorius Maskvoje ir Paryžiuje ir dabar specialus laivyno sekretoriaus Knox'o padėjėjas.

O "Laisvojo Pasaulio Sąjungos" Europos Taryba laikys priešingą konferenciją (kovo 25 d.) Hunter College patalpose, pirmininkaujant p-aii Borden Harriman, kuri buvo JAV ministeris Norvegijoje. Paskaitas laikys grafas Sforza ir p. Del Vayo. Be jų, kalbės dar Sir Norman Angell, Nobelio taikos prizo laimėtojas; prof. Rustem Vambery, Laisvųjų Vengrų vadovas; Charles Davila, Julius Deutsch ir k.

Tai įdomus garsių inteligentų susikirtimas.

PROTESTO MITINGAS DĖL ERLICHO-ALTERIO SUŠAUDYMO

Kovo 30 dieną New Yorke, Mecca Temple svetainėje (prie 55 g. tarp 6th ir 7th Ave.), bus didelis protesto mitingas dėl Erlichio ir Alterio sušaudymo. Mitingą šaukia komitetas iš 250 darbininkų lyderių, kurių priekakyje stovi I. L. G. W. U. prezidentas David Dubinsky.

Henryk Erlich ir Viktor Alter yra kelis kartus sakę kalbas toje pačioje Mecca Temple svetainėje, kuomet juodu lan- kėsi New Yorke.

Protesto mitingo rengėjai išleido tokį pareiškimą:

"Henryko Erlichio ir Viktoro Alterio gyvenimai buvo blizgantys pavyzdžiai nuoširdaus ir karšto atsidavimo savo žmonių grovei.

"Mes pareiškiamo, kad Erlichio ir Alterio sušaudymas buvo politinė žmogžudystė, komunistų partijos ir trečiojo internacionalo keršto aktas prieš asmenis, kurie visą savo amžių buvo socialistai ir Lenkijos darbininkų unijų vadai ir, kaip tokie, neatlaidžiai priešinosi visoms diktatūros formoms, neišskiriant komunizmo."

Kaip giliai Maskva įklimpo, nužudydama tuodu Lenkijos žydų socialistų vadu, matyt iš nevykusių jos pasiteisinimų, o dar labiau iš kvailų Kominter- no parazitų melagysčių ir falsifikacijų.

BESAŽINIŠKA BIMBOS FALSIFIKACIJA

Štai begėdiškiausias komunistiško chazimzo atstovas pas lietuvius, Antanas Bimba, pasakoja "Laisvėje" (kovo 17 d.), kad "Naujienu" rašiusios, jogaei Erlichas ir Alteris buvo sušaudyti už tai, kad juodu per telefoną šaukė savo draugus Amerikoje, "ragindami juos "remti Vakarų demokratijų bendrą frontą su Sovietų Sąjunga prieš Hitlerišką Vokietiją", ir kad juodu ragino gyvenančius Rusijoje lenkus "stoti į Raudonosios Armijos eiles".

Bimba tvirtina, kad šitaip esą parašyta "Naujiuose" kovo 12 d.

O tuo tarpu "Naujiuose" buvo parašyta, kad Erlichas ir Alteris tuos atsišaukimus darė su sovietų valdžios pritarimu. Štai žodžiai iš "Nauj." kovo 12 d. straipsnio:

"Aišku, kad be sovietų valdžios leidimo juodu to atsišaukimo per 'long distance' telefoną iš SSSR nebutų galėję daryti."

Bet Bimba drįsta per akis falsifikuoti "Naujienu" straipsnio mintį ir pasakoti savo fanatiškoms davatoms, kad mes rašė, jogaei sovietų valdžia sušaudė Erlichą ir Alterį už atsišaukimus remti Sovietų Sąjungai ir stoti į Raudonąją armiją!

Juodu buvo sušaudyti nežin- rint tu atsišaukimų.

Sovietų kruvinoji žvalgyba juodu nužudė už tai, kad juodu buvo demokratinio socializmo veikėjai ir įtakingi darbininkų vadai, kurių Maskva jokiais priemonėmis negalėjo paversti diktatūros garbintojais.

Kur šuo laka, ten ir loja. Bimba seka paskui savo bostus Kremliuje. Jisai meluoja taip pat besažiniškai, kaip ir tie niekšai, kurie apšaukė Erlichą ir Alterį "nacių agentais".

— Naujas čekų kariuomenės dalinys dalyvaus kovoj prieš vokiečius sovietų teritorijoje (ONA).

— Vokiečiai bombardavo vieną rytų Anglijos miestelį ir užmušė 5 asmenis.

— Antradienį Amerikos aviacija tris kartus bombardavo Kiską.

MARTYNAS GUDELIS

BOLIAUS ŠILINIO NUOTYKIAI

ROMANAS IS LIETUVISKO KAIMO GYVENIMO

(Tęsinys)

II DALIS

2. VOKIEČIŲ OKUPACIJA

Apie pusiaurytį į Papatčius atvyko dar daugiau kareivių. Vieni žengė nuo Mijaugonių, o antri važiuo nuo Zaslių. Apie tą patį metą ir kaimiečiai pradėjo grįžti namo. Papatčiai toli nevažiuo. Jie pasitraukė į Tadaravos miškus ir apsisėjo Prakusos krantuose. Kaip tiklai nuėjautė, jog rusai apsisitraukė ir vokiečiai kaimą užėmė, nutarė grįžti atgal.

|| Rusai apšaudė Papatčius.

Caro kariuomenė Papatčius atidavė vokiečiams be mušio, bet pasitraukus Vievio, Abromiškių ir Kietaviškių kryptimi, sustojo ir pradėjo atsišaudyti. Vokiečių raiteliai buvo Papatčius perėję ir daugelis jų atsidūrė Pustakiemyje, Panėryje. Matyt, kad vokiečių buvo net ir Sabališkių srityje, nes ten girdėjos aiškūs šautuvų ir kulkosvaizdžių klegesys.

Kaimiečiai pradėjo skirti kada vokiečiai šaudė ir kada rusai. Rusų kulkosvaizdžiai pykė, kaip vaikų sukama tarškynė, o vokiečių kulkosvaizdžiai klegėjo kaip senas garbns. Vokiečių kulkosvaizdžius rečiau mėtė, bet kiekvienas šuvis buvo garsesnis, stipresnis.

Netrukus pradėjo ir kanuolės kalbėti. Vokiečiai savo kanuoles buvo įtaisę šalia viešklio. Papatčiuose aiškiausiai girdėjos kiekvienas vokiečių paleidžiamas šuvis. Tuo tarpu rusai ša- vąsias įtaisė šalia Abromiškių.

Pradžioje rusai tebešaudė į Pustakiemyje esančius vokiečius, bet netrukus paleido kelis šovinius ir į Papatčius. Pirmieji rusų šoviniai iškrito Papatčių laukuose. Niekas nežino kuriam tikslui rusai juos paleido.

Vieni tvirtino, kad jie norėjo sunaikinti Pagrindeliais prajon- jantį vokiečių būrį, o kiti sa- kė, kad rusai norėjo sunaikinti tiltą per Prakusą. Tiltan rusai nepataikė, o vokiečių seniai tenai nebuvo.

Rusai paleido kelis šovinius į pačius Papatčius. Kaimė kilo didžiausia panika. Žmonės pradėjo bėgti į laukus, slapstytis. Vokiečių raiteliai taip pat pasitraukė. Kaimiečiai bėgo atgal į miškus, o vokiečiai išsikirstė po pievas ir ant pavadžių ganėsi arklus. Vokiečiai tiek pasitraukė, kad rusų šoviniai jų nesiektų. Netrukus jie vėl sugrįžo į kaimą.

Vokiečiai sutraukė daugiau kariuomenės ir puolė įstiprinusius rusus. Vokiečių artilerija pradėjo apšaudyti rusų pozicijas. Mušis tęsėsi apie tris dienas. Vokiečiai į Papatčius atvežė kelis sužeistus savo kareivius. Pavakare kaimė buvusieji raiteliai pasitraukė. Traukėsi jie ne atgal, bet Vievio ir Abromiškių kryptimi. Ketvirtą dieną rusų artilerija visai nutilo, o apie pietus ir visokį karo triukšmas nurimo.

Vokiečių kariuomenės daliniai pradėjo veržtis į rytus. Kaip anksčiau rusai traukėsi tukstančiais, taip dabar vokiečiai tukstančiais slinko pirmyn. Rusai buvo sumušti ir priversti pasitraukti, Trakų, o vėliau Rykantų srityje rusai bandė pasipriešinti, bet ir ten jie buvo sumušti ir nuyti atgal.

|| Liudną žinią atneša Boliui.

Pavojaus metu net ir geriausios kaimynės visiškai užmiršo apie Onos Šilininės sveikatą. Viena kita Bolių susitikusi paklausdavo žinių apie motiną,

bet Bolių jokių žinių iš jos neturėjo.

Tarp Papatčių ir Sabališkių ėjo fronto linija ir kariškiai neleido civiliams pereiti kiton linijos pusėn. Bolius būtų norėjęs gauti žinių iš motinos, bet kol laukuose griaudė patrankos, kol kaimas buvo pilnas vokiečių ir kartas nuo karto laukuose paklydęs šovinis sieksinė duobė išversdavo, kalbos negalėjo būti apie kelionę Sabališkin.

Kanuolėms nustojus griauti ir gyvenimui pradėjus grįžti į normalias vėžes, į Papatčius atėjo dvi nepažįstamos moterys. Jos atėjo iš rytų ir perėjo visą kaimą.

Prie Leibos karčiamos visą laiką buvo būrelis vyrų ir vaikų, kurie kalbėjo ir klausė šnekų apie karo eigą. Jų tarpe buvo Petraška su Boliu. Kai moterys priėjo vyrų būrį, Bolius tūtoja pažino savo tetą, kuri lygiai prieš savaitę išvežė jo motiną Teta, praeidama po karčiamą, pamojo ranka Boliui. Iš tetos veido broužų ir drabužių Bolius pajautė, kad ji nieko gero neatneša. Kartu su ja atėjo ir vyresnioji josios duklė, kuri buvo atvažiuos motinos išsivežti.

Bolius priėjo moteris varty, išleido atėjusias prieris į kiemą ir artėjo prie trobos. Teta neiškenė ir tuojau prabilo:

— Bloga aš tau, vaikeli, žinią atnešiau.

— Kas yra? — paklausė Bolius.

— Tu jau likai našlaitėlis...

— Mama mirė?

— Taip, užvakar palaidojome...

Vos tiktai šiuos žodžius teta ištarė, ir pravirko. Bolius prisiglaudė prie greta stovėjusios tetos ir pradėjo ašaroti. Teta atsirėmė prie sąsparus, apsikabino Bolių ir ne tiklai verkė, bet ir raudoti pradėjo. Pravirko ir šalia jų atstojusi mergaitė.

Netrukus nuo karčiamos atėjo Petraška ir kiti vyrai. Vyrai, patyrę liudną žinią, pradėjo raminti Bolių ir raudojančias moteris, bet buvo bejėgiai. Verksmus užgirdo kaimynės, vaikai žinią išnešėjo po visus Papatčius ir kaimo galan susirinko didokas papartėnų burys. Visos susirinkusios moterys verkė ir galvoje kas priziūrės Bolių. Šias savo mintis jos per verksmus garsiai išreiškėdavo.

Bolius kurį laiką paverkė tetos glėbyje, vėliau atsikėlė ir nuėjo į daržą, pasuko už tvarto. Ten pastovėjęs kurį laiką, nuėjo į kluoną, užlipo ant šieno ir pradėjo ašaroti. Pirmą kartą gyvenime jis pasijautė vieną vienas. Jam norėjosi eiti, eiti, bėgti toli, kad niekas jo nematyty ir negirdėty.

Bolius girdėjo kaip teta, vaikščiodama po daržą ir kiemą, jį šaukė, bet jis neatsiliepė. Tetos atnešta žinia jam buvo per daug karti ir jis nenorėjo tetos balso girdėti. Bolius girdėjo, kaip pasiūsti vaikai jo ieškojo, bet ir jų šauksmams neatsiliepė, nes su nieku nenorėjo kalbėtis.

(Bus daugiau)

KAIP ATsirADO "AUŠRA"

"Aušros" pirmas numeris buvo išleistas prieš šešiasdešimt metų. — Reikšmingos sukaktuvės. — Prūsų lietuvių kova su vokiečiais. — Lietuvių tautai pranašavo išnykimą. — "Viena valstybė, viena kalba". — Lietuvių deputacija. — Ištikimybės pareiškimas. — Martynas Šernius kaip viso veikimo centras. — Nepasitenkinimas. — "Aušra" ir knygnešiai. — Kiek "Aušra" turėjo prenumeratorių? — Aušrininkams teko skaudžiai nukentėti.

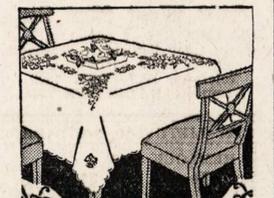
Šį mėnesį sukanka lygiai šešiasdešimt metų nuo to laiko, kaip pasirodė pirmas "Aušros" numeris. Bus todėl visi praverę susipažinti su tomis reikšmingomis lietuvių tautai sukaktuvėmis.

Su "Aušros" išleidimu daugiausia yra jungiamas Dr. J. Basanavičiaus vardas. Kai kurie tiesiog yra linkę beveik visą kreditą jam atiduoti. Tuo tarpu faktai rodo, jog Dr. Basanavičius buvo tik vienas iš kelių "Aušros" sumanytojų ir leidėjų. — ir tai toli gražu ne svarbiausias.

Prie "Aušros" išleidimo gal daugiau prisidėjo Mažosios Lietuvos lietuviai, negu Didžiosios. Be vadinamųjų "lietuvininkų" paramos vargu būtų galėjusi "Aušra" pasirodyti.

Lietuvininkams teko vesti ne lygią kovą su vokiečiais, kurie visais budais stengėsi juos suvokietinti, Prūsijos karaliai sugebėjo įsigyti Prūsijos lietuvių simpatijų ir palankumą. Į daromas skriaudas lietuviui žūrėjo ne kaip į vyriausybės kaltę, o tik kaip į atskirų valdininkų savivaliavimą. Bet nuo 1871 m. dalykai žymiai pasikeitė. Laimėjusi karą su Francija, Prūsijos valdžia su Bismarcku priskyje pakeitė savo politiką tautinių mažumų atžvilgiu. Lietuvių kalba 1872 m. buvo panaikinta mokyklose. Dėlei to lietuviuose kilo bruzdėjimas. Kai kuriose vietose, pasak Jankaus, vokiečius mokytojus valstiečiai su šakėmis ir dalgiais išvydavo. Taip atsitikę Jurgaičių parapijoje (Ragainės apskr.), Šilėnųose (Pakalnės apskr.), Bažnyčkaluose, apie Skaisgirus ir kitur.

Tilžėje 1879 m. įžymesni

by Laura Wheeler

No. 529 — Išsiuvinėjimai baltiniams.

NAUJIENOS NEEDLECRAFT DEPARTMENT
1739 S. Halsted St., Chicago, Ill. No. 529

Čia įdedu 11c ir prašau atsiųsti man aukščiau pažymėtą numerį (pavyzdys 10c, pristatymas 1c, viso—11c).

Vardas ir pavardė _____
Adresas _____
Miestas _____
Valstija _____

žmonės įsteigė "Litauische Literarische Gesellschaft". Toji draugija paskelbė, kad ji tirianti lietuvių tautą (kalbą, kultūrą ir t.t.), kad liktų duomenų apie lietuvių busimoms kartoms, nes tos draugijos narių nuomone lietuvių tautai likimo yra skirta visai išnykti. Tai skaudžiai palietė atsipeikėjusių lietuvių sielą ir sukėlė didesnę meilę tautai.

Pradėjo daug metų lietuviams besisaukiant į "malonin-gajį" karalių su tukstančiais parašų petijomis ir deputacijomis.

Bet iš ten malonių nesulaukė. "Ein Reich eine Sprache" ("viena valstybė, viena kalba") — į skundus dėl kalbos atsakydavo. Pagaliau daugelis įsitikino, kad tautos teises galima atgauti tik ilga ir atkaklia kova. Todėl ėmė spiestis į draugijas ir organizuotai kovoti už savo teises. Tokiu tai būdu palengva atsirado sąmoningo Mažosios Lietuvos atgijimo aušra.

Tą atgijimo aušrą bei "Aušros" laikraščio istoriją atgaivintais "Varpas" Nr. 4 (1932 m.) apibūdina maždaug sekama:

Iš pirmųjų Maž. Lietuvos lietuvių veikėjų yra minėjimas Martynas Šernius, "Lietuviškios Ceitungos", "Lietuviškų Kalendrij" ir kitų lietuviškų raštelių leidėjas. Šerniui ėmus dėti savo "Lietuviškoje Ceitungoje" tautą žadinančių straipsnių, aplink ją ėmė spiestis ir kiti lietuviai bei lietuvių prieteliai (pavyzdžiui, Dr. Sauerveinas). Ji kiek plačiau paplito ir galėjo išsilaikyti: turėjo iki 2,000—3,000 skaitytojų.

Ir politikos reikalais Šernius bene buvo pirmutinis: ėmė raginti tautiečius rinkti savo atstovus į Vokietijos seimus.

Šernius su Dr. Sauerveinu labai daug nuveikė per "Lietuvišką Ceitungą". 1878 m. buvo surengta deputacija iš trylikos lietuvių, trijų lietuvių ukininkų ir klaipeidiškio kunigo Glogovo, deputacijos vadovo. Deputacija vyko į karalių Vilijū I. Reikėjo nugalėti nemažai kliūčių, kol deputacija buvo prileista prie karaliaus. Dr. Sauerveinas parašė specialias maldas, su kuriomis deputacijos mergaitės kreipėsi į karalių, pareiškdamas jam ištikimybę ir apdovanodamas lietuviškais dirbiniais.

Tarp kita ko, štai kas buvo pasakyta "ištikimybės" eilėraštyje:

Iš toli, nuo Prūsų galo,
Iš senosios Lietuvos,
Kur Kuršiai gintarą valo,
Esam šen atėjusios.

Verkdama tik tūr gedėti
Jau duktė lietuvininkų,
Graudžiai verkdama minėti
Tų dienų senoviškų,
Kad valmai be prispaudimo
Džiaugėmės sena kalba.

Jūs iš meilės, iš malonės,
Jūs gailėkitės kalbos!

Deputacija nieko nelaimėjo, nors karalius ją neva maloniai priėmė.

Tada Šernius, pasak Jankaus, 1881 m. rudenį sukviets pas save į Klaipeidą ištikimųjų lietuvininkų susirinkimą, kuriame priėjo išvadą, kad Prūsų lietuviai galės išlikti neištartėje tik glausdamiesi prie Didž. Lietuvos. Tam tikslui Šernius ragindavęs Jankų ir kitus lietuvius vienminčius lankyti už sienos, ieškoti pažinčių Didžiojoje Lie-

tuvoje. Viena tinkamiausių priemonių susisiekti ir susibūliuoti galėjo būti spausdintas žodis.

Todėl Šernius ir sumanęs atitinkamų raštų Didž. Lietuvoje vartojamomis lotynų raidėmis spausdinti ir dalinti juos pasienių lietuviams, atvykstantiems kuriais nors reikalais į Prusus. Šitokie Prūsų lietuvių norai ir sumanymai atitiko Rusijos lietuvių inteligentų to meto siekimus. Mintys sutarpo ir prasidėjo bendras darbas.

J. Šliupas rašo:

"Pavasarij 1882 m., norėdamas susipažinti su Prūsų Lietuva ir ištirti, ar mes 'Aušros' negalėtume užru-bežyti spausdinti, užuot namie hektografavę, užsima-niau važiuoti ant vasaros į Prusiją, ir ant laimės gavau užrubežinį pašportą nuo Mas-kvos general-gubernatoriaus. Atvykęs Klaipeidon, kreipiausi prie p. Martyno Šerniaus, kurs drauge su p. Holtz'u tu-rėjo spaustuvę ir leido 'Lietu-višką Ceitungą'. Čion radau karštą lietuvišką širdu-žę. Šernius tylus, bet karštas, pamaldus protestantas ir ge-ras lietuvis. Dėl lietuviybės jis gatavas beveik viską pa-akauti."

Dar kitoje vietoje J. Šliupas sako:

"Buvo pamaldus, stropus ir tvarkingas žmogus, mylįs teisybę ir Lietuvą bei jos praeitį. Tikejo į lietuvių tautos atgimimą. Be jo 'Aušra' var-giai būtų gimusi."

Ne patralpiličių "Kalvis Me-lagius" ir ne maskviškė "Auš-ra" ar kiti jaunuomenės laik-raščėliai paruošė "Aušrai" dir-vą, bet Mažosios Lietuvos laik-raščėliai, kuriuose nuo septyniaus-desimtyjų metų dirbo Didžio-sios Lietuvos inteligentai. Čia, o ne kitur, pirmiausia atsirado sumanymas įsteigti lietuvių mokslo draugiją, kuri turėjo leisti ir laikraštį, savo organą. Kas pirmas tai sumanė, sunku tiksliai nustatyti. Kiek žinoma, Dr. Sauerveinas "Lietuviškoje Ceitungoje" tą sumanymą iškė-lė, o jam pritarė Dr. Basanavi-čius, jau patiekdamas ir kon-kretų projektą draugijai orga-nizuoti.

Kiek vėliau atsiliepė J. Šliu-pas ir Vištelis. Nors projektas nebuvo visiškai realizuotas, bet iš jo atsirado "Birutės" drau-gija, kuri suvaidino nemenką vaidmenį Prūsijos lietuvių tau-tiškame judėjime.

Apie lietuvių judėjimą devy-niasdešimtųjų metų pradžioje ir apie tai, kas rūpinosi laikraščio Didžiajai Lietuvai išleidimu, Vaclovas Biržiška rašo taip:

"Jankus, Mikšas, Vištalius, Sauerveinas čia pirmais ini-ciatoriais buvo statomi ir pa-tys stačiai. Pats Basanavičius laisė Mikšui iš 1883.1.7 taip-tuo klausimu pasisako: 'aš pilnai pritariu myslėi, jog reikia naują laikraštį pradėti išdavinėti, šita myslis nog kelių dienų ir mano galvoj insidėdo — o tai ženklas, jog apie viens kito myslis neži-nant vieną ir tą pat sudomo-jam — jog turime tą myslę išpildyti'. Jisai konstatuoja, kad kuone vienu laiku pati mintis įvairiose vietose pasi-rodė."

Kada kilo konkretus sumany-mas, reikėjo redakcijos darbas organizuoti ir mintis išjudinti, bendradarbiai patraukti, duoti laikraščiu kryptis, kad laikraš-tis galėtų ilgai moraliskai ir materialiskai išsilaikyti. Tokiam darbiui geriau tiko Basa-navičius, ir jam tas darbas te-ko.

Be Šerniaus, Šliupo ir kitų, laikraščiu Didžiajai Lietuvai rū-pinosi ir J. Basanavičius, kuris gyveno Bulgarijoje. 1881 m. tuo reikalu tarėsi su spaustuvinin-ku Žeinovu. Tačiau tam jam ne-pavyko. 1882 m. tokį laikraštį norėjo spausdinti Bielgrade.

DR. JONAS BASANAVIČIUS

DR. JONAS ŠLIUPAS

MARTYNAS JANKUS

Serbai inteligentai tačiau atkal-bėjo, nurodydami į sunkenybes gabenti laikraštį iš Serbijos į Lietuvą. Dėl tų pačių priežas-čių teko atsakyti nuo minties į Lietuvą. Dėl tų pačių priežas-čių teko atsakyti nuo minties į Lietuvą. Dėl tų pačių priežas-čių teko atsakyti nuo minties į Lietuvą.

Konkrečiai minčiai kilus, Ba-sanavičius pasiuntė Mikšui laik-raščio projektą, numatė pirmo-jio numerio turinį ir nutodė pi-nigišką laikraščiu pagrindus. Tai toks buvo J. Basanavičiaus vaidmuo "Aušros" kurimo isto-rijoje.

"Aušros" reikalui Šernius pri-kalbėjo Mikšą mokytiis spaus-tuvininkystės. Tuo pačiu metu jis sutelkė į kravų burelį lietuvių inteligentų, kad bendromis jė-gomis galėtų ne tik Maž. Lie-tuvos laikraštį tobulinti, bet ir Šliupo pasiūlytą Didž. Lietuvai laikraštį įsteigti.

Šliupas sako:
"Jis (Šernius) tapo tikrąja varpste, aplink kurią sukūsi reikalai įsikurimo 'Aušros'. Jis irgi davė 100 vok. dole-rių pirmasai tai lietai".

"Lietuvos Albumo" Šliupo biografijoje skaitome:

"Čia reikia pastebėti, kad toji varpstė, apie kurią visi 'Aušros' reikalai nuo pat jos leidimo pradžios sukosi, bu-vo tai M. Šernius, kas lig šiol 'Aušros' perijodo aprašinėto-jų neteisingai buvo užtylima ir kitaip nušviečiama. Tiek Basanavičius, tiek Mikšas, tiek Šliupas buvo tik 'Aušros' redaktorai, bet 'Aušros' ir aušrininkų spiritus muvens, tikras to laikraščio kurėjas ir viso jo veikimo centras buvo ne kas kitas, tik Mar-tynas Šernius."

"Aušros" pačiai pradžiai da-vė Šernius 145 markes, Vištelis 50 mark., Basanavičius 10 mar-kių. Tai nurodo Jankus. Tų au-kių, pasak Jankaus, užtekę su-mokėti už tris "Aušros" nume-rius.

Atsakingasis redaktorius prieš vokiečių vyriausybę buvo J. Mikšas. Straipsniai buvo rašyti jų visų ir, galima sakyti, tik

kaipo garbės (bet ne darbo) re-daktorii buvo pasiūti Basana-vičiui.

Kadangi "Aušros" 1-me nu-meryje yra pasakyta, kad "laik-raštis, išleidžiamas per Dr. Basanavičių", tai klaidingai ir vi-si išleidimo nuopelnai jam pri-skaitomi. Apie tai Šliupas rašo:

"Štai užgimė 'Aušra' kovo mėn. 1883 m. Krykštavome iš džiaugsmo, kada Mikšas pra-nešė tą naujieną. Kada atėjo 1 Nr. 'Aušros', truputį nusi-minėme. D-ras Bas. pasisavi-nęs buvo leidimą; tai nede-mokratiška! Rods atsižvelg-damas į savo padėtį, griežtai neprotestavau, ką padarė ki-ti: Vištalius, Šernius, Juč vi-si buvome prisidėję nors ne-dideliais pinigais, taip pat straipsniais; rinkę buvome prenumeratorių. O čia uzur-pacija!.. Pasitenkinome, ka-da Nr. jau buvo pažymėta, kad 'laikraštis išleidžiamas kelių Lietuvos mylėtojų': tai jau teisingiau... Vėliau žodis 'kelių' buvo visai išmestas, ir liko 'Lietuvos mylėtojų', kas visai teisingai buvo pa-sakyta."

Jankus sako, kad Šernius no-rėjęs parinkti žinomesnį asme-nį leidėju. O tokie buvę: pirmo-je eilėje Vištelis, o antroje Ba-sanavičius. Kai Vištelis atsisakė būti oficialiu leidėju, Mikšas ėjęs į Bitėnus pas Jankų, ir įe-duo sutarę pirmame "Aušros" numeryje padėti J. Basanavi-čiaus vardą. Iš to paaiškinimo tad galima išvesti, kad iš Dr. Basanavičiaus pusės jokios uzurpacijos nebuvo.

Raštis prie "Aušros" Dr. Ba-sanavičius nemažai prisidėjo, ypačiai pirmais jos gyvavimo metais, kada jis prirašė visą jos trečdalį. Vėliau jis daug ma-ziau berašė.

Apytikriai pirmaisiais metais prie "Aušros" savo raštis ir rašteliais prisidėjo 25 žmonės, 1884 m. 40, 1885 m. — 58, 1886 m. — 66. Vienas uoliausių ben-dradarbių buvo Vištelis, kuris, kaip pats sakosi, lietuvių kalbą betyrinėdamas akis pražiūrėjęs. Nors, tiesa, iš Vištelio kalbos studijų šiandien tik nusijūto-kijama, bet vis dėlto jos anais laikais vaidino didelį vaidmenį.

Laikraščio prirašymas ir iš-spausdinimas yra tik pirmoji darbo dalis; visai kas kita — jo išplatindimas žmonėse. Tas darbas tais laikais buvo labai sunkus ir kilnus; tai — gražios idėjos darbas.

Tas darbas teko nudirbti tiems mažiukams, kukliems ir ty-liems darbininkams, kurie nei nesigarsino, nei nenorėjo gar-sintis, nes nė vienas nebuvo lin-kęs patekti į kalėjimą arba į Sibirą. Jiems buvo svarbu, kad jų viešai niekas nesužinotų, nes tik pasislėpę galėjo tos didžios misijos darbą varyti.

Ir "Aušros" ir kitų lietuviškų raštų iš Prūsų nešėjų ir platin-tojų Lietuvoje buvo gana didelis burys. Jų visų mes nežino-me; daugelis jų dingo užuomar-šoje. Ir apskritai imant, knygne-šiai nebuvo tinkamai įvertinti. O tuo tarpu jie per istisus 40 metų be atvangos atkakliai

varė didį darbą. Sąryšyje su knygnešiais yra atmintini Jur-gio Bielnio žodžiai: "Kaip van-dens lašas, nuolatos lašodama, suaižo akmenį, taip ir mu-sų tauta, nepaliaudama kirsti burlioko šaknis Lietuvoje, iško-vo sau laisvę."

Kaip sunkus buvo kontraban-dos kelių raštų per sieną gabe-nimas, galima įsivaizduoti iš to, kad maldaknyges "Aukso Alto-rių" Tilžėje ir pas Jankų gau-davo po 75 kapeikas, o Lietu-voje mokėdavo po 3 ir 4 rub-lius. Pati knyga buvo apie 4 kartus pigesnė, negu pargabe-nimas. Maldaknygėms gabenti idėjos žmonių ir nereikėjo, nes buvo pelningas darbas. Tačiau su "Aušra" buvo visai kitaip. "Aušros" leidėjai už gabenimą negalėjo brangiai mokėti, nes neturėjo iš ko. Čia reikėjo susi-rasti idėjos žmonių arba, par-duodant įperkamesne kaina maldaknyges, išsiderėti, kad iš-neštų tam tikrą kiekį ir "Auš-ros" pigia kaina, nes šiaip ver-telga kontrabandininkas, ne ide-alistas, jos nebutų apsiėmęs ne-šti.

Antanavičius buvo apsiėmęs Jankui "Aušrą" nešti tik po 5 rublius už pudą, nunešdamas į šakius; kas mėnesis išnešdavo apie 10 pudų.

Be to, "Aušros" gabenimas per Vokietijos-Rusijos sieną ir jos platinimas buvo kur kas pa-vojingesnis kaip maldaknygių. Maldaknyges, atgabentas į Lie-tuvą, mielai ir liaudis pirkdavo-si ir kunigai paremdavo, o "Auš-ros" plotinimą nemažs nuo-šimtis kunigų laikė blogiausiu darbu ir grasindavo įduosią po-licijai.

"Aušrą" už menkute kainą reikėdavo siulyte įsiulyti. J. Tu-mas apie tai rašo:

"Tokių ėmėjų anuo laiku nebuvo daug; daugelį lietu-vių ginamas skaityti laikraš-tis tiek teviliojo, kiek jis bu-vo sensacija ir retenybė; daug kas tenkinosi nusipirkę ir pačiupinėję, kaip, nelygi-nant, Velykų kiaušiniu pasi-džiaugia, nevalgydami jo."

"Aušros" 4 Nr. išspausdinus, ji turėjo 64 prenumeratorius Lietuvoje ir bene dar 5 buvo Prusuose. Surinktais po 1 rub-lių iš kiekvieno prenumerat-oriaus pinigais galėjo už vieno numerio išspausdinimą sumokė-ti. Vėliau prenumeratorių skai-čius padidėjo. bet 1885 metais, mokesnį pakėlus iki 4 rublių metams, jų skaičius vėl suma-žėjo iki 70. Aišku, kad tokiais visai menkais spaustuvs dar-bais Mikšas mažai tepelnė ir vis gilyn grmždo į skolas. At-siduręs neišbrendamame varge, kaip kad dažnai tokiais atveiais atsitinka, ėmė girsnoti; paga-liau jo spaustuvę iš varžytinių pardavė. Susikrimts baigė sa-vo neilgą amžių tarnaudamas paprastu raštinku. O kur dar, kaip ir kitų vienminčių, po-licijos kamantinėjimai, vokiečių užpuldinėjimai, šmeižimai. Kur-iam laikui turėjo net išsineš-dinti iš Vokietijos, kaip kad ir Vištelis, kuris, iš Vokietijos iš-guitas, per Braziliją nukeliavo į Argentiją, pagaliau atsідurė

Buenos Aires psichopatų na-muose ir, visų pamirštas, baigė savo amžių.

Dr. Sauerveinas taip pat pri-verstas buvo išvažiuoti į Norve-giją. J. Šliupas negalėjo pinigais gelbėti "Aušros", nes buvo pl-ikas kaip tilvikas. "Aušrą" reda-guodamas, jis gyveno daugiau iš Jankaus malonės, negu iš sa-vo literatūrinio menko uždar-bio. Jis Jankui padėdavo ūkyje, o lat ji gerokai pateisindavo ir žandary akyse. Jų nuomone, koks čia gali būti redaktorius, jei pas ukininką bernu tarnau-ja.

Šliupas, dar studentas buda-nnas ir dirbdamas laisvės idėjai, jau nukentėjo. Kaip neištiki-mo nebeprėmė nė į vieną uni-versitetą. Dorpatu universitetu rektorius pasakė, kad Šliupui Rusijos universitetuose nebėra vietos.

Nemenkinant Dr. Basanavi-čiaus nuopelnų, vis dėlto gal ne-bus klaidinga pasakyti, kad "Aušroje" kiek laiko šeimini-nkavo Jankus, didžiausias darli-ninkas ir redaktorius buvo Šliu-pas, daugiausia pinigais nuken-tėjo Mikšas, karščiausiai visa siela prisidėjo Vištelis, o dau-giausia praktiškai padėjo "Auš-rą" įsteigti Šernius.

Remkite Lietuvišką Zyduka.
NATHAN KANTER
MUTUAL LIQUOR CO.—WHOLESALE
4707 So. Halsted St.
Tel. BOULEVARD 0014

A. R. PATRICK
(Petrikas)
OLSELIS
Cigarų, Cigaretų, Tabako,
Saldainių, Pirštinių
ir kitokių smulkmenų.
2806 W. 63rd St.
HEMLOCK 0220-3366-3387

MADOS

No. 4123—Praktiška suknelė. Su-kirptos mieros 14, 16, 18, 20, 32, 34, 36, 38, 40, 42.

Norint vieną ar daugiau pavyz-džių iškirpti pavyzdį ir numerį, pažymėkit miera ir aiškiai parašykite savo vardą, pavardę ir adresą. Siu-skite pinigus arba pašto ženkeliais kartu su užsakymu. Adresuokit—NAUJIENOS PATTERN DEPT., 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

NAUJIENOS Pattern Dept., 1739 S. Halsted St., Chicago, Ill.

Čia įdedu 16 centų ir prašau atsiųsti man pavyzdį No. _____

Mieros..... per krutinę _____
(Vardas ir pavardė)

_____ (Adresas)

_____ (Miestas ir valstija)

Iš prieštasties lėtumo paštos, prisiuntimas mūsų patternų gal už-truks kiek ilgiau, negu paprastai.

DYKAI APSKAIČIAVIMAS
Insuliukite Savo Namą Dabar
ROCK WOOL INSULIACIJA
Gaisro apsauga — Vandens apsauga — Triukšmo apsauga

Nereikia Pinigų Imokėti
Labai lengvais mėnesiniais iš-mokėjimais. SUTAUPY SITE 50% ANT KURO. Garantuotas ilgumo laikas jūsų namo.
MUSI SPECIALES KAINOS
Namai taip žemai kaip \$79

2 arba 3 flatų namas \$ 95
taip žemai kaip .....

Vartojama geriausias rūšies
Blojama Rock Wool
Mes dirbame visokios rūšies namus. Musų darbas geriausias
Vėsu, patogiu vasarą. Nėra nė drafto žiema. Neatidėliokite, SAUKITE MUS DABAR.

HARRISON 1799
INSULATION APPLICATORS
20 West Jackson Blvd.

PONIA CHIANG KAI-SHEK ATVYKO CHICAGON

Penktadienį, kovo 19 dieną, pasveikinti pirmininkas. Buvo Chicago atvyko ponias Chiang Kai-shek, Kinijos vyriausiojo kariuomenės vado žmona.

Union stoty ji buvo 11 valandą priešpie. Tarpe tu, kurie pasitiko ją stoty, buvo gubernatorių Green, mēras Kelly ir mēro žmona, Kinijos generalinis konsulas Dr. Chang-lok Chen, Silas Strawn, Chicagos piliečių komiteto ponias Chiang

pasveikinti pirmininkas. Buvo kinų visuomenės atstovai.

Minioj dalyvavo daugiau nei 2,000 žmonių. Plevesavo Amerikos ir Kinijos vėliavos.

Ateinantį pirmadienį, kovo 22 dieną, Chicagos Stadione jai yra rengiamos prakalbos. Jas rengia komitetas, kurį sudarė žymūs chicagiečiai, biznio, profesijų ir unių atstovai.

CAPONĖS BENDRAI INDAITINTI

Specialus Grand Jury penktadienį, kovo 19 dieną, išnešė indaitintą Frankiui Nitti, kuris praėity, prohibicijos metais, buvo Al Caponės leitenantas ir bendras. Indaitintams išneštas taipgi aštuoniems kitiems asmenims, butent — Francis Maritote, Paul De Lucia, Phil D'Andrea, Ralph Pierce, Charles Goie, Louis Campagna, John Roseelli ir Louis Kaufmanui.

Indaitinti asmenys yra kaltinami tuo, kad jie darė sąmokslą prievarta gauti iš keturių didžiųjų filmų gaminimo kompanijų daugiau nei \$1,000,000.

Tam tikslui, indaitintas sakoma, kaltinamieji vartoję spēką, gadinimus ir panaudoję Jungtinių Valstijų Paštą. Paštą jie panaudojo neva kolektavimui unių duoklių, bet tikrumoje teroro kampanijai varyti.

Tarpe indaitintųjų Nitti ir kai kurie kiti praėity yra gyvenę ir veikę Chicagoje.

Anthony Eden atsakė į sveikinimą

American Lithuanian Service Mothers' vardu, p-ia Jadvyga Cepulienė perėitė sekmdienį pasiuntę sveikinimo telegramą britų užs. reikalų ministeriui, Anthony Eden, ir gavo iš jo toki atsakymą:

"Dear Mrs. Cepulis: "I thank you for your very warm greeting and wish to express my appreciation of the gallant service rendered by American Lithuanians here and everywhere and in the R.A.F. I regret that pressure of work in Washington will prevent my visiting Chicago.

"Anthony Eden."

Mirė J. A. Malloy, Chicago Herald-American Redakt.

Penktadienio rytą, kovo 19 dieną, mirė John Anthony Malloy, William Randolph Hearst redakcinis padėjėjas ir Chicago Herald-American dienraščio redaktorius.

Jis buvo 47 metų senumo mirė dėl širdies ligos.

Kainų Administracijos Ofisas Planuoja Kainas Daržovėms

Raymond S. McKeough, Chicagos srities Kainų Administracijos Ofiso direktorius, pareiškė, kad jis kreipėsi į Darbo Departamento Washinktone statistikos skyrių prašymu paruošti jam lenteles, rodančias, kokios daržovių kainos buvo praėity tais ar kitais metų laikotarpiais.

Pagal tas lenteles jis stengsis nustatyti kainų lubas daržovėms šiemet. Dalykas toks, kad šiemet kainų kontrolė daržovėms atrodo būtina reikalinga. Kai kurių daugiausia vartojamų daržovių kaina yra tris kartus aukštesnė, negu ji buvo pernai.

Pavyzdžiuiš pernai kopustų svaras krautuvėse kaštavo 2½ centų, o šiemet svaras kaštuoja

Steponavicienės Vadovaujamo Merginų Choro Parengimas

Sekmdienį, kovo 28 d.

P-ios Anelės Steponavičienės vadovaujamas merginų choras turės parengimą sekmdienį, kovo 28 dieną. Merginos suvai dins komediją "Face to Face with a Mike", išpildys koncertinę programos d-lij. Dainuos solo, duetai trio ir visas choras. Po programos bus šokiai.

Įžanga tik 75c. asmeniui. Visi kviečiami atsilankyti.

Parengimas įvyks Darius-Girėno salėje, 4416 S. Western avenue.

Teisybės Mylėtojų Draugystė Aukojo Raudonajam Kryžiui

Teisybės Mylėtojų Draugystė prisidėjo prie Raudonojo Kryžiaus su aukomis. Kovo 14 d. draugystės mėnesiniame susirinkime atsilankė iš Raudonojo Kryžiaus Lietuvių Skyriaus atstovas Thomas Janulis ir paaiškino apie Raudonojo Kryžiaus veikimą. Nutarta iš išduoti \$50, taipgi pavieniai suaukavo \$27; viso įteikta Raudonajam Kryžiui \$77.00.

Taipgi nutarta surengti Buncio Party balandžio 4 d. Chicagos Lietuvių Auditorioj. Komitetas išrinktas iš labai darbėčių narių, kaip tai Mrs. Vaičiūskienė, Mrs. Aleliūnienė, J. Balchunas ir L. Jucius. Teisybiečiai visados turi geras pasekmes parengimuose, taipgi ir ši Buncio Party, tikimasi, bus pasėkminga.

—A. K.

CICERO

Raudonojo Kryžiaus vienetas.

Mūsų kolonijoje irgi yra įsi-steigęs Raudonojo Kryžiaus vienetas, kuris renkasi bažnytinėje svetainėje. Susirenka nemažas būrys lietuvių moterų, kurios gamina bandžus, neria svete riu ir atlieka kitokį darbą.

Čia veikė pirmos pagalbos klasė, o dabar bandoma suorganizuoti kitą. Kalbamam vienetai iki paskutinio laiko vadovavo p-ia Atkočiūnienė, o dabar yra nauja pirmininkė.

Dabartiniu laiku vienetas stengiasi kiek galima daugiau pinigų surinkti Raud. Kryžiui. Mat, per šį mėnesį einu vaju. Prie pinigų rinkimo nemažai prisideda p-ia Marion Ascilla, kuri yra įgaliota Raudonojo Kryžiaus atstovė. N.

Trokams Gali Buti Sumažintas Gasolino Kiekis

John L. Rogers, Apsaugos Transportacijos Ofiso Washinktone atstovas, praėjusį ketvirtadienį išpėjo trokų kompanijas, kad ateity joms gali būti sumažintas kiekis gasolino, reikiama trokams operuoti. Jisai patarė trokų kompanijoms iš anksto tokią padėčiai prisiruošti — jeigu pasirodytų reikalingas sumažinti gasolino kvotas.

NAUJIENŲ AGENCIJA Photo Comm. James Hirschfield iš San Antonio, Texas, "Campbell" laivo komendantas, kuris liko sužeistas kovoje su submariniais. Iš visos laivo įgulios jis vienas tik ir tenkenti.

Sudegė Skalbykla

Ketvirtadienio vakare kilo gaisras Cardinal Laundry patalpose adresu 1757 W. Grand avenue. Liepsnos pasirodė ant rames trobesio aukšte. Kai pirmieji ugniagesiai atsiskubino į gaisro vietą, tai jau liepsnos buvo pasiekusios trobesio stogą.

Buvo duotas opesnis alarmas. Atvyko 30 aparatų gaisro gesinti. Apskaičiuojama, kad ginsin žalos turtui padarė apie \$25,000. Trafikas Grand avenue buvo ilgoką laiką sulaukytas.

Sulaikė Pristatymą Pieno Trims Karo Įmonėms

Borden pieno kompanijos atstovas praėjusį ketvirtadienį pareiškė, kad yra sulaikytas pristatymas pieno trims karo įmonėms. Pieną čia gauna darbininkai.

Pristatymas pieno sulaikytas laikinai — iki bus išspręstas kompanijos ir darbininkų ginčas dėl komiso.

Prieš savaitę Chicagoje, adresu 166 West Van. Buren, buvo atidaryti ofisai egzaminavimui norinčiųjų stoti į Jungtinių Valstijų armijos aviaciją 1 savaitę 3,000 vyrų, amžiuje nuo 17 iki 26 metų, atlankė ofisus ir pareiškė norą tarnauti. Bent pusė visų atsilankiusių buvo jaunuoliai 17 metų.

Patinka Dr. A. Montvido Raštai

Teko kalbėtis su daugeliu moterų. Joms labai patinka Dr. A. Montvido raštai sveikatos klausimais. Iš tų raštų, sako jos, daug pasimokinančios, daug naudingų ir kiekvienam žmogui reikalingų žinių įgyjančios.

Tie raštai teikia daug smaugimo, kadangi jie lengva ir suprantama kalba parašyti. Teikiama patarimai ir nurodymai gali būti kiekvienam naudingi, kas tik rupinasi savo sveikata.

Daugiau tokių raštų, o Dr. A. Montvidui už jų rašymą didelis ačiū. V. Feiza

Pakvietimas Kareivių Motinų į svarbų susirinkimą

Lietuvių tarnaujantių Dėdės Samo karinėse jėgose randasi jau gana didelis skaičius. Jie yra išblaškyti po visą pasaulį ir toli atskirti nuo savo tėvų. Taipgi jau pasiekė nemalonus žinios, kad nekurie jų esą sužeisti ir net užmušti. Iš to, aiškūs dalykas, kyla visokių svarbių nuotykių ir reikalų tarpe tėvų ir jų sunų. Ne kurie patys asmeniniai pajėgia šiuos reikalus susitvarkyti ir išsiaiškinti. Tačiau randasi nemažas skaičius kaip tėvų, taip ir sunų kariuomenėje, kurie reikalingi tiksliai bei nuosirdžios pagalbos, sakysime, atsitikimais apdraudus, ligos, pašalpos ir daugely kitokių svarbių dalykų.

Iki šiol tėvams, ypač motinoms, prisidavo gerokai pavargti iki pasiekdavo savo tikslo, nes nieks atsakomai, tiksliai bei organizuotai tuomi nesirupino. Šiomis dienomis Dariaus-Girėno posto specialiai paskirta komisija nuodugniai išstudijavo numatytas problemas ir rado pilnai galimu teikti naudingą patarnaviną kareivių motinoms be jokio atlyginimo, nes šis lietuviškas postas turi daug praktiško patyrimo ir yra pilnai kvalifikuotas šiam darbui.

Kad darbas būtų našus, kad nuodugniau išsiaiškintus bei sudruginus įvairias problemas. Dariaus-Girėno lietuviškas Amerikos Legiono postas kviečia visas lietuves kareivių motinas bendram susirinkimui, kuris įvyks kovo 24 d. 7 v.v. posto svetainėje, 4416 S. Western ave. Tame susirinkime posto viršininkai pateiks idomų žinių bei naudingų patarimų, o jus, garbingos kareivių motinos, galėsite išsipaakoti savo problemas ir laisvai susiorganizuosite į didelį Dariaus-Girėno Kareivių Motinų Klubą. Į susirinkimą nebus įmanoma įžanga, nei joki kolektas nebūs daroma, o priedui postas iš savo pusės dar visas atsilankiusias nuosirdžiai pavaišins.

Kareivių motinos, atvykite laiku į Dariaus-Girėno svetainę kovo 24 dieną 7 v.v. Dariaus-Girėno posto vardu, —Dr. S. Biežis, kom. pirm.

ADVOKATAI

K. P. GUGIS

ADVOKATAS Miesto ofisas 127 N. DEARBORN STREET Kambarys 1431-1434. Telefonas CENTRAL 4411-2

Namu ofisas: 3323 SO. HALSTED STREET Valandos vakarais nuo 6 iki 8:30 Telefonas YARDS 0818 Ketvirtadieniai ir Sekmdieniais — pagal sutartį.

A. A. SLAKIS

ADVOKATAS 7 So. Dearborn St. Room 1230 Ofiso Tel. CENTRAL 1824 Valandos: 9 ryto iki 4 popiet. Pirm. ir Kelv. iki 8 val. vakaro. Namų Tel. ABErdcen 4774.

Rezidencija REPublic 5047

Nedėliomis Susitarus. CHARLES P. KAL ADVOKATAS Kasdien val.—10 iki 8 Treč. ir Penkt. 10 iki 6. 6322 SO. WESTERN AVE. Telefonas PROspect 1012-0721

Dr. Vezelio Gimtadienis

Sunus Alaskoj

TOWN OF LAKE. — Vakara, kovo 19-ą, Dr. C. Vezelis šventė savo gimimo dieną. Tuo metu jį sveikino su linkėjimais draugai, giminės, pacientai ir kolegos daktarai.

Žymėtina, kad jo sunus Kazimieras randasi Alaskoje, kur eina Dėdės Samo karinę prievolę Mechanical Engineering skyriuje su Staff Sergeant rangui.

Dr. C. Vezelis yra žymus visuomenininkas ir gero takto žmogus.

Jo dentisterijos ofisas randasi ties 4645 So. Ashland Ave. — Vietinis.

AKIŲ SPECIALISTAI

DR. VAITUSH, OPT. LIETUVIS

Mano 20 metų praktikavimas jusų garantavimas.

Optometriškai Akių Specialistas Palengvina akių įtempimą, kuris esti priežastimi galvos skaudėjimo svaigimo, arba aptemimo, nervuotumo, skaudama akių karsčių atitai so trumparegystė ir tolgaregystė. Priengia teisingai akinius. Visuose atsitikimuose egzaminavimas daromas su elektra, parodančia mažiausias klaidas. Speciali atida atkreipiama į mokyklos vaikus. Atitaisome akių color blind. VALANDOS: nuo 10 ryto iki 8 v. vak. Seredomis nuo pietu, o Nedėlioj pagal sutartį. Daugely atsitikimų akys atitaisomos be akinių. Kainos pigiau kaip pirma.

4712 South Ashland Av. Phone YARDS 1373

Dr. G. SERNER

LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS 25 metų patyrimas. Tel. Yards 1829 Pritaiko Akinius Kreivas Akis Ištaiso. Ofisai ir Akinių Dirbtuvė 3401 SO. HALSTED ST. kaimas 34th St. Valandos nuo 10 iki 4, nuo 6 iki 8 Nedėlioj pagal sutartį.

DR. KARL NURKAT

(NURKAITIS) Pritaiko atsakomai akinius už prieinamą kainą ir ant lengvų išmokėjimų. 3241 S. Halsted Street PHONE CALUMET 4591 RAKANDŲ KRAUTUVĖ

KITATAUČIAI

DR. HERZMAN

IŠ RUSIJOS Gera lietuviams žinomas per 39 metus kaip patyręs gydytojas chirurgas ir aukštesis. Gydo staigias ir chroniškas ligas vyrų ir moterų ir vaikų pagal naujausius metodus, X-Ray ir kitokius elektros prietaisus. Ofisas ir Laboratorija 1031 W. 18th St. netoli Morgan St. Valandos nuo 10-12 pietų ir nuo 6 iki 7:30 val. kiekviena diena, išskiriant šeštadienio vakaro ir nedėliomis. Tel. CANAL 3110. Rezidencijos telefonas: Superior 9454 ar CENTRAL 7464

Dr. Charles Segal

OFISAS: 4729 So. Ashland Ave. 2-ros lubos — CHICAGO, ILLINOIS Ofiso Valandos: Nuo 10-12 val. ryto, nuo 2 iki 4 val. popiet ir nuo 7 iki 8:30 val. vakaro, Nedėliomis nuo 10 iki 12 valandai diena. Phone MIDWAY 2880

LIETUVIAI!

GYDYTOJAI IR DENTISTA. Amerikos Lietuvių Daktarų Draugijos Nariai. Phone CANAL 6122 Dr. S. BIEŽIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 2201 West 22nd Street Valandos nuo 1-3 ir 7-8 Seredomis ir Nedėl. pagal sutartį Rez. 3241 W. 66th Place Phone REPublic 7868

Ofiso Tel. VIRGINIA 0036 Aezidencijos telefonas — BEVERLY 8244 DR. T. DUNDULIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 4157 ARCHER AVENUE Ofiso valandos: nuo 1-3 ir nuo 6-8:30 val. vakaro Trečiadieniais pagal sutartį.

DR. F. Pulsucki Le Van

DR. GRACE ILIFF GYDYTOJAS IR CHIRURGAS Valandos kasdien 2-4 ir 7-9 vak. Ketvirtadieniai tik pagal sutartį 1957 W. Garfield Blvd. Cor. Damen HEMLOCK 6699

A. Montvid, M. D.

West Town State Bank Bldg. 2400 WEST MADISON STREET Val.: 1 iki 3 popiet. 6 iki 8 vak. Telefonas SEELEY 7330 Namų telefonas BRUNSWICK 0597

DR. S. NAIKELIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS Ofisas ir Rezidencija 3417 So. Halsted St. Tel. LAFAYETTE 7020 Val. 2-4 popiet, 7-8:30 vak. Sekmdieniais pagal sutartį.

DR. V. A. ŠIMKUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS IR AKINIUS PRITAIKO 744 W. 35th Street Valandos: 11-12: 2-4 ir 6:30-8:30 Pirmadieniai tik nuo 2-4 Šventadieniai: 11-12.

DR. STRIKOL'IS

Gydytojas ir Chirurgas Ofisas 4645 SO. ASHLAND AVE. Ofiso val.: nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 val. Nedėlioj pagal susitarimą. Ofiso tel. YARDS 4787 Namų tel. PROSPECT 1930

DR. C. Z. VEZEL'IS

DENTISTAS 4645 So. Ashland Ave. arti 47th Street Telefonas YARDS 2246 Valandos: nuo 9 iki 8 vakaro Seredoj pagal sutartį.

DR. BRUNO J. ZUBRICK'AS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS NAUJOJE VIETJOJE 2403 West 63rd St. VALANDOS: 2-4 popiet ir 7-9 vakaro, trečiadieniais ir sekmdieniais pagal susitarimą. Telefonas HEMLOCK 7899 Namų tel. RADCLIFFE 7885

KITI LIETUVIAI DAKTARAI

Tel. HEMLOCK 5849

Dr. Peter T. Brazis

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 6757 S. Western Ave. VALANDOS: 1 iki 3 ir nuo 7 iki 9 Treč. ir Sekm. susitarus.

Dr. Emily V. Krukas

GYDYTOJA IR CHIRURGAS 4146 Archer Avenue Ofiso Tel. LAFAYETTE 3210 Res. Tel. LAFAYETTE 0094 Jeigu Neatsiliepa — Sauk KEDŽIE 2868. VALANDOS: Pirmad., Antrad., Ketvirt. 6-9 vak. Penktad., Šeštad. 6:30-9:30 vakaro. Sekmdieniais pagal susitarimą.

DR. MARGERIS

3325 So. Halsted St. Valandos: nuo 10 iki 2 ir nuo 6 iki 8. Sekmdieniais nuo 10 iki 12. Phone YARDS 7299

Garsinkitės 'N-nose'

A. + A.
2 Metų Mirties Sukaktuvės

JONAS KARALIUS
Persiskyrė su šiuo pasauliu kovo 22 d., 1941 m., sulaukęs 59 m. amž., gimęs Liet.
Paliko dideliame nuliudime moterį Brigytą, 2 dukteris—Isabella ir Mary Debrauske, žentą Stanley ir kitas gimines.
Liudnai atminčiai mūsų brangus vyrą ir tėvelį bus laikomos šv. Mišios šv. Jurgio bažnyčioje, kovo 22 d., 1943 m., 8:00 val. ryto. Kviesiame visus gimines, draugus ir pažįstamus atsilankyti į pamaldas.
Mes tave mūsų brangusis vyrėli ir tėveli, niekuomet neužmiršime. Tu pas mus jau nebesugrįši, bet mes anksčiau ar vėliau pas tave ateisime. Lauk mus ateinant!
Nuliudė liekame: **Moteris, Dukterys, Zentas ir Giminės.**

LOVEKIS Siūniam Gėles Telegramu ir Visas Pasaulio Dalis

KVIETKININKAS
Gėlės Vestuvėms, Bankietams ir Pagrabams.
3316 SO. HALSTED ST.
Tel. YARDS 7308

URBA Gėlės Mylimiems, Vestuvėms, Bankietams, Laidotuviams, Papanosiams.

GĒLININKAS
4180 Archer Avenue
Phone LAFAYETTE 5800

Garsinkitės 'N-nose'

STANLEY MILAUSKAS
gyveno 5212 S Morgan St.

Persiskyrė su šiuo pasauliu kovo 19 d. 1 val. ryto 1943 m. Gimęs Lietuvoje, vyriausias Aleksandro, po tėvais Zaleski. Paliko dideliame nuliudime mylimas dukteris: Bernice Gabel ir Stella Lucas, seserį Barbara Dougwell, anuką John Lucas, Jr., ir daug kitų giminių, draugų ir pažįstamų. Kunas pašarvotas randasi Kowske koplyčioje, 1503 W. 51 Street.

Laidotuvės įvyks pirmadienį, kovo 22 d. 9 val. ryto iš koplyčios į švento Kryžiaus parapijos bažnyčią, kurioje atsiūsi gedulingos pamaldos už velionio sielą, o iš ten bus nuliudėtas į šv. Kazimiero kapines.

Visi a. a. Stanley Milausko giminės, draugai ir pažįstami esat nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidotuviuose ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą. Nuliudė liekame:

DUKTERYS, SESUO, ANUKAS IR GIMINĖS

Patarnauja laidotuvių direktorius Kowske; telef. Yards 4765.

Padėkavonė

MYKOLAS TARUTIS

kuris mirė kovo 11 d. ir palaidotas tapo kovo 15 d., o dabar išlis Liet. Tautiškos kapinėse, amžinai nulitės ir negalėdamas atsidėkavoti tiems, kurie suteikė jam paskutinį patarnavimą ir palydėjo jį į tą neišvengiamą amžinybės vietą.

Mes atmindami ir apgalvėdami jo prasišalinimą iš mūsų tarpo, reikiame giliausią padėką dalyvavusiems laidotuviuose žmonėms ir suteikusiems vainikas draugams, kurie mums palengvino perkęsti nuliudimą ir rūpesčius, o tau mūsų mylimas vyrė ir tėveli sakome: **ILSEKIS SALTOJ ŽEMĖJE.**

Nuliudė lieka:
ZMONA ANANINA, SUNUS VYTAUTAS, DUKTĖ IRENE.

LINKSMAS BUVO PARENGIMAS

Lietuvių Kultūros Ratelio metinis parengimas įvyko kovo 6 d. Aušros Vartų parapijos salėje. Buvo suvaidinta komedija "Seimininkė".

Šią komediją suvaidino jaunosios kartos lietuviai, atvykę į Ameriką po praėjusio pasaulinio karo.

Vaidinimas publikai labai patiko, o vaidilos susilaukė didelės pagarbos ir daug aplopdimentų.

B. Lekšna (burdingierius), kuris melinosi prie savo draugų žmonos, norėdamas ją pavilioti, ir Mrs. B. Matuzas (seimininkės rolėje) abudu gerai pasirodė.

Mrs. E. Grygel įkaimingos rolėje) tikrai artistišškai atvaizdavo. A. Jakutis šį kartą gerai pasirodė girtuokliu. Mrs. B. Lekšna (taikytojos rolėje) buvo labai vykusi. P. Juozėnas, kuris buvo "netekęs vilties savo gyvenime", labai gambiai atvaizdavo. Režisieriui John Barauskui tenka kreditas už sumokimą.

Įspudingos koncertinės dalies niekuomet nepamiršiu. Dainininkai žavėjo publiką Lietuvos liaudies dainomis, kurios buvo dainuojamos solo, duetu, trio, kvartetu ir sikstetu, akompanuojant p-lei G. Zelnutei.

Pirma dainavo Mrs. E. Grygel solo ir duetu su A. Jakučiu. Šių dviejų nenuilstantių Ratelio darbuotojų dainavimas publikai labai patiko, ką parodė gausūs aplopdimentai. Antra — Mrs. B. Matuzas solo ir duetu su M. Matuzas išėjo gražiai. Deklamacija p-lės A. Petrosutės, kvartetas ir sikstetas ir visas dainavimas buvo labai vykęs. Tą aiškiai parodė publikos gausūs aplopdimentai.

Paliovus entuziastiškam rangų plėjimui, visi kartu su publika sudainavo Lietuvos himną.

Po programos visi linksminosi iki vėlomos, šokdami ratelius, polkas, valcus.

Rateličiai turėtų dažniau tonainomis ir šokiais. —Buves

1 Metų Mirties Sukaktuvės

ANTANO MARCINKEVICIAUS (MARCIN)
gyv. 4500 S. California Ave.

Persiskyrė su šiuo pasauliu 22 d. kovo mėn. 1942 m., sulaukęs pusės amžiaus; gimęs Liet., suvalku red., Seinų apskr., Svetežerio parap., Teizių km. Dabar išlis Liet. Tautiškos kapinėse. Paliko dideliame nuliudime moterį Ieva, po tėvais Malažinskaitė, sunų Antaną, brolių Juozapą, draugus ir pažįstamus.

Mes taves, mūsų brangusis vyrė ir tėveli, niekuomet neužmiršime. Tu pas mus jau nebesugrįši, bet mes anksčiau ar vėliau pas tave ateisime. Lauk mus ateinant!

Nuliudė lieka:
Moteris, Sunus, Brolis ir Draugai.

Grįžo iš Ligoninės

MT. GREENWOOD. — Prieš kurį laiką biznieriūs Marijonos Jurėnas, 3240 W. 111th Street, tėvas Juozapas Kazlauskas, gyvenęs Indiana Harbor mieste, buvo labai sunkios ligos parbloktas.

Dabar pacientas yra apleidęs ligoninę ir randasi namie. Jis buvo operuotas ir gydymas Dr. T. Dundulio, 4157 Archer Avenue.

— Kaimynas.

Tarp naujieniečių

SKRANDENIAI

Ponai Skrandeniai gyvena adresu 2514 W. 46 Place. Kas mielą dieną p. J. Skrandenis turėdavo "Naujienas" gauti ir perskaityti. Laikraštį dažniausiai parupindavo p-ia Skrandenienė.

Praeityje tai nesudarydavo didelių keblumų, kadangi porą bloką nueiti buvo menkinėkis. Tačiau visai kas kita šį žiemą, — oras visą laiką toks bjaurus, šaligatviai slidūs ir pavojingi, jog vaikščiojimas pasidarė visai nebemalonus. Tad ponai Skrandeniai priėjo išvadą, kad tiesiog užsirašyti "Naujienas" bus daug parankiau, — nereikės kas dieną vaikščioti, nes "Naujienos" tiesiai į namus bus atnešamos.

Kaip tarė, taip ir padarė: jie užsirašė laikraštį ir dabar kasdieniniai rūpesčiai dėl laikraščio pasibaigė. Laikraščio užrašyme man teko patarpininkauti.

Tame pat bloke (butent, 46 Place) gyvena p-ia M. Miravienė, kuri "Naujienas" gauna per išnešioją. Ji butinai turi perskaityti kiekvieną laikraščio numerį. Jei pasitaiko, kad kuris numeris nėra pristatomas, tai ji stengiasi tą numerį kur nusi-pirkti. Ji su atsidėjimu seka ilgesnius raštus, todėl stengiasi nieko nepraleisti.

Marion Ascilla

PRANEŠIMAS

Šį pirmadienį, kovo 22 dieną, Dėdė Pasakorius pradės seriją aprašymų Chicago miesto atsiradimo. Istorija labai įdomi. Patartina taupyti iškarpas.

Chicago yra vienas didžiausių pasaulio miestų. Ji yra antras didžiausias šios šalies miestas. Pagaliau Chicagoje yra didžiausia lietuvių išeivijos kolonija. Taigi jos praeitis užsitar nauja Naujienų skaitytojų dėmesio.

Raymondas Bovskis Išėjo į Marinus

TOWN OF LAKE. — Kovo 5 dieną jaunuolis Raymondas Bovshis, 4535 So. Hermitage Ave., išėjo į marinus. Tai antras draugų J. Bovskių sunus išeina Dėdei Samui tarnauti. Edvardas Bovskis jau yra į kariuomenę išėjęs balandžio 7 d. 1941 metų.

Draugai J. Bovskai yra seni "Naujienų" skaitytojai, draugiški žmonės ir užlaiko Taverna biznį nuosavame name per daug metų.

— Senas Petras.

Jos. P. Stakauskas Apsivedė ir Išėjo į Kariuomenę

TOWN OF LAKE. — Kovo 6 dieną jaunuolis Joseph Paul Stakauskas, sunus Mr. ir Mrs. Stakauskų, 4600 So. Marshfield avenue, taverna biznio savininkų ir senų naujieniečių, apsivedė su panele Stephanie Pruzewskis. Jiems vestuvių ceremonijos buvo suteiktos švento Kryžiaus bažnyčioje.

Vestuvių puotą įvyko jaunuolio tėvų namuose ir skersai gatvę, Unity Hall, 4258 So. Marshfield avenue. Suėjo daug giminių ir draugų į vestuvių puotą, kurie gražiai laiką praleido prie gėrimų ir skanių valgių.

Kaip jaunųjų tėvai, taip jaunavedžiai Mr. ir Mrs. Stakauskai taria širdingai aciu visiems už dalyvavimą vestuvėse ir gausias dovanas.

Kovo 10 d. jaunuolis J. P. Stakauskas išėjo į kariuomenę tarnauti Dėdei Samui, kad greičiau nugalėtų diktatorių ir vėl sugrąžintų pasaulyje laisvę ir demokratiją.

— Senas Petras.

9 wardo lietuviai demokratai rengia didžiulį masinį mitingą

Mitingas įvyks kovo 25 d.

9 Wardos Lietuvių Demokratų Klubas rengia didžiulį masinį mitingą ketvirtadienį, kovo 25 dieną. Visų šventų parapijos svetainėje, 10806 S. Wabash avenue.

Mitingas bus su programa ir prasidės 7:30 val. vakaro.

Kitą mėnesį, butent balandžio mėnesį, įvyks Chicago miesto mero rinkimai. 9 wardo lietuvių demokratų klubas remia mero Edward Kelly kandidatūrą. Jis remia kitų demokratų kandidatūras. Ryšium su besitariančiais rinkimais šis mitingas ir yra rengiamas.

Mitinge kalbės žymūs lietuviai ir amerikoniai kalbėtojai: Ludwig D. Schreiber, kandidatas į miesto klerkus, Paul Drymalski, kandidatas į miesto išdininkus; teisėjas John T. Zuris, Povilas Šaltimieris, Al. G. Kumskis ir kiti.

Įžanga dykai, alaus dykai, programos liūksmesni punktai. Visi kviečiami atsilankyti. Kaip žinoma, rinkimai įvyks balandžio 6 dieną, taigi jie jau nebetoli.

JUOZAPŲ VARDUVĖMS PRAĖJUS

Kovo 19-ta yra švento Juozapo diena. Lietuvoje ant švento Juozapo parskrisdavo pempė ir šaukdavo: Gyvi, gyvi! Tai budavo ženklas, kad jau pavasaris čia pat.

Antra, šventas raštas sako, kad Juozapui pražydėjo rykštė gražiais žiedais. Senas Petras abejoja, kodėl šiems visiems naujieniečiams ir jų draugams Juozams stebuklų nepasitaikė — iš šluotkočio rykštė neprazydėjo.

Tečiaus Juozai ir Juozapinos iš artimų draugų gražių bukiečių gyvų gėlių tai susilaukė.

Štai, burs naujieniečių ir mano draugų, kurių barus puošė gėlių bukiečiai:

Ponia Josephine Pilkis, 6601 So. Western Ave.
J. Puzkorius, 4502 So. Hermitage Ave.
J. Bovshis, 4535 So. Hermitage Ave.
J. Smilgis, 4457 So. Halsted Street.
J. Ežerskis, 4600 So. Paulina Ave.
J. Eringis, 5758 W. 65th St.
J. Gavrilavičius, 810 E. 75th Street.
J. Nezelkskis, 136 E. 107th St.
J. Talačka, 147 E. 107th St.

Visi šie suminėti Juozai yra

tavernų biznieriiai ir seni naujieniečiai.

Kaip Naujienų dienraštis visiems savo skaitytojams Juozams, taip ir Senas Petras visiems savo kostumeriams linki daug ilgų metų sveikatoj išgyventi ir geriausio pasisekimo darbuose ir bizniuose turėti ateityje.

— Senas Petras.

ANTHONY B. PETKUS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

6812 S. Western Ave. 1410 S. 50th Ave.
Telefonas Cicago, Illinois
GROVEHILL 0142 CILERO 0300
KOPLYČIOS VISOSE MIESTO DALYSE.

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

John F. Cudeikis

SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ISTAIGA

AMBULANCE
DIENA IR NAKTĮ
Visi Tel. YARDS 1741-1742
4605-07 So. Hermitage Ave.
4332-34 S. California Avenue
Telefonas LAFAYETTE 0727
Dykai KOPLYČIOS VISOSE CHICAGOS DALYSE

Klasykite mūsų radio programo pirmadienio ir ketvirtadienio vakarais nuo 8-10 stoties WGES (1390 kilo.)
Su **POVILU ŠALTIMIERIU**

Laidotuvių Direktoriai

NARIAI
Chicago, Lietuvių Direktorių Asociacijos

Ambulance Patarnavimas Dieną ir Naktį
TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE

J. LIULEVICIUS
4348 SO. CALIFORNIA AVE. Phone LAFAYETTE 3572

P. J. RIDIKAS
5354 SO. HALSTED STREET 710 WEST 18th STREET
Telephone YARDS 1419

I. J. ZOLP
1646 WEST 46th STREET Phone YARDS 0781

MAŽEIKA **EVANAUSKAS**
3319 LITUANICA AVENUE Phones YARDS 1138-1139

LACHAWICZ IR SUNUS
SKYRIUS 42-44 EAST 108th STREET Tel. PULLMAN 1270
2314 WEST 23rd PLACE Phone CANAL 2515

L. BUKAUSKAS
10821 SO. MICHIGAN AVENUE Phone PULLMAN 9661

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 LITUANICA AVENUE Phone YARDS 4908

SUSIRINKIMAI

NORTH WEST LIETUVIŲ MOTERŲ KLUBAS laikys mėn. susirinkimą kovo 20 d. (šeštad.), 7:30 val. vak., p-ios Kriauciūnienės namuose, 2748 N. Kostner Ave. Visos narės prašomos atsilankyti. Turim svarbių reikalų aptarti. Nėveluokite.

—Nut. rašt. A. Aleknieė.

Sekmdienį, kovo 21 d., 1 val. popiet, paprastoj naujienų DR. JOS LIETUVOS UKINIKO mėn. susirinkimas. Prašoma narių susirinkti, nes iğısime raportą iš draugijos metinio parengimo. Įrganiai atsilikę su mokesciais prasoma užsimokėti.

—Antanas Valonis, pirm.

AMERIKOS LIETUVIŲ PILEČIŲ PAS. KLUBAS (12 Wardo) laikys savo mėn. susirinkimą sekmdienį, kovo 21, 1 val. popiet, Hollywood svet., 2417 W. 43rd st.

—Paul J. Petraitis, rašt.

CHICAGOS LIETUVIŲ SUVALKIEČIŲ DR. JOS susirinkimas atsiūsi savo mėn. susirinkimą sekmdienį, kovo 21, 1 val. popiet, Hollywood svet., 2417 W. 43rd St. Prašome narių dalyvauti.

—V. Esmonta, rašt.

Chicago Draugijų, Klubų Valdybos 1942 Metams

DRAGYSTĖS TAUTIŠKOS GARSAUS VARDŲ LIETUVIŲ IR LIETUVIŲ VALDYBA 1943 M.:
Edvard Yutka—pirm. 4610 So. Wolcott; Peter Svetruas—pirm. pagelb. 4514 S. Washtenaw Ave.; Justin Yušenas—nut. rašt., 2547 West 45th St.; Anton Ivonaitis—finansų rašt., 5542 So. Talman Ave.; Plesida Pikturna—kasierius, 1425 W. 45th St.; Frank Diktus—kasos globėjas, 4549 So. Hermitage Ave.; Jonas Norkus—kasos kontr. 4523 So. Talman Ave.; Juozas Yucikas—marsalka, 4624 S. Mozart St.; Agota Česna—ligonių apiekuos, 4501 So. Paulina St.; Antanas Ivonaitis—ligonių apiekuos, 5542 So. Talman Ave.; Frank Diktus—teisėjas, 4549 So. Hermitage Ave.

AMERICAN LITHUANIAN CITIZENS CLUB 12 WARDŲ VALDYBA 1943 METAMS: J. Yuška—pirm. mininkas, 7138 So. Rockwell St.; N. Klimas—pirm. pagelb., 4516 S. California Ave.; Paul J. Petraitis—nutar. rašt., 812 W. 33rd St.; L. S. Dagis—fin. rašt., 2902 W. Pershing Rd.; A. Kvedaras—kontr. rašt., 4246 S. Maplewood Avenue; Rose Litvinas—kasos glob., 4428 So. Western Ave.; J. Mikšis—kasierius, 3990 Archer Ave.; J. Balcitis—marsalka, 2880 W. 40th St.; Dr. kvotėjas Dr. T. Dundulis, 4157 Archer Ave.; Kontrolės komisija: K. Adomonis, F. Jakavičia, F. Seiver, J. Balnis, Gust Green. Susirinkimai atsiūbuna kiekvieno mėnesio trečią (3) sekmdienį. Į klubą priimami vyrai ir moterys lygiomis teisėmis.

PALAIMINTOS LIETUVOS DR. JOS VALDYBA 1943 METAMS:
Pirm. J. Jacka, 6504 So. Rockwell St., Republic 7929; Vice-pirm. mininkas Frank Bakutis, 2608 W. 69th St., Hemlock 4638; Rašt. Lucille S. Dagis, 2902 W. Pershing Road, Lafayette 8120; Iđininkas Thomas S. Janulis, 3430 S. Morgan St., Yards 4863; Fin. rašt. Frank A. Miklin, 4917 So. Komensky Ave., Lafayette 5211; Kasos Globėjas Frank Sherpertis; Kontr. Rašt. Frank Margevičia; Marsalka Vincas Balsis. Susirinkimai laikomi kas antrą trečia-dienį kaip 7:30 val. vakaro Chicago Lietuvos Auditorioj, 3133 So. Halsted St.

PASKOLOS DAROMOS

MUTUAL FEDERAL
SAVINGS and LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

2202 W. Cermak Road
Telefonas: CANAL 8887
Ben. J. KAZANAUSKAS SEKRETORIUS.

Skelbimai Naujienose duoda naudą dėlto, kad pačios Naujienos yra naudingos.

MĒRAS SIULO POKARINĒ NAMU STA-TYBOS PROGRAMĀ CHICAGAI

KAIP PLANAS NUMATO, REIKĒS NUGRIAUTI 340,000 LUS-NU, JŪ VIETOJ NAUJUS, PATOĢIUS ĢYVENTI, SU ME-DZIAIS APLINKUI, NAMUS PASTATYTI.

Jei esate namo saviniekā, tai rupinatēs šandien prakti-kai tik savo namu. Tačiau jei-gums esate miesto pareiġunas, jums rupi visē miesto vaižas ir jo gerovē. Ir bet kurio mie-sto gerovē, taip bendrai žiurint, prieklauso žymiai nuo jo ġyve-namų namų. Šiaip kalbēsimē ar taip, bet tenka pripažinti, kad dirbtuvēse, biznesuē ir ofisuose mes dirbame, o namuose ir namų apylinkēse ġyvename.

Tai turēdamas omenējē mēras Kelly praējusį ketvirtadi-nį pasiulē miesto tarybai pro-gramā iē keturių punktu namų statybai Chicagoje kai karas pasibaigs.

Pasak mēro, sekančiai gent-kartei Chicagoje reikēs bent 500,000 naujū namų. Chicago, kaip miesto, uždutis bus nu-griauti 340,000 lušnū, kurios jau nebetiks ġyvenimui. Musų vaikai, sako mēras, turi teisē augti švariose apylinkēse ir žmoniškuose namuose, o ne lušnose.

Apibudinamas planā, mēras Kelly akcentavo reikalā Chicagai namų, medžiais apsdintose apylinkēse, ypatingai tēti vi-durmiēšio. Šandien, nurodē mēras, žmonēs bēga i miesto pakraščius, i užmiestį. Ateities uždutis bus sugrāžinti juos i miestā, arčiau prie centro.

Bet šandie kaip tik apie cen-trā labiausia paplitusios yra lušnos. Lušnas reikia griauti, o jū vietoj statyti moderniškus

ġyvenamus namus taip biednes-niems ġyventojū klodams, taip pasiturintiems.

Čia tenka pažymēti, kad įdo-maujā namų klausimais Chicagoe asmens seniai mato reika-siā griauti lušnas ir planuoti naujū namų statybā ypač ar-čiau prie miesto centro. Mēras Kelly dabar oficialiai, kaip mie-sto pareiġunas, šią nuomonē patvirtino ir još vykdytui pro-gramā miesto tarybai išeikē. Mēro pasiulyta programa esmē-je yra tokia:

- 1 — Pašalinti lušnas, kurio-se dabar ġyvena 241,000 Chi-cagos šeimų.
- 2 — Atstatyti miesto cen-trā žymims, kad čia galētų ġyventi taip mažas pajamas tu-rį žmonēs, taip turtingesniēji. Kad jie galētų ġyventi namuose apsdintuose medžiais ir su aikštėmis aplinkui. Pagal mēro išsireiškimā, lušnū griovimo ir statybos darbas turētų buti dic-bamas taip valdžios, taip pri-vačios iniciatyvos pastangomis.
- 3 — Apsauga nuo griuvimo ir susimo tų Chicago apylin-kių, kuriose šandien namai at-rodō pakenčiami ġyventi.
- 4 — Pagaliau mēro Kelly programos numato statymā tuoj po karo po 35,000 ar 40,000 nau-ju kašmet per penkerius me-tus paeiliu. Šie namai bus rei-kalingi taip miesto ġyventojū priegaugliui sutalpinti, taip su-daryti ġyvenamų vietų toms šeimoms, kurių lušnos bus griaujamos.

sisakys užsiregistruoti, arba ku-ris sūmoningai užsiregistruos netinkamai." **Pirmas aušros spindulys.** Generalas Henri Giraud, Ci-vilis ir Militarinis komendantas francuzų Šiaurēs Afrikoj, pa-naikino valdiškā biurā, kurio vienatinē pareiġa buvo įvesti ir pildyti žydamas varžymus.

Persekiojimas žydu po nacių valdžia arba kontrole yra vienas iš baisiausių įvykiū visoje žmonijos istorijoj. Niekada net nei žamsiausioj valandoj Tam-siojo Amžiaus Europoje nebuvo tokis pavyzdis žvėriško žiauru-mo, kurį galima lyginti su na-cijų pastangomis išnaikinti žy-dus.

Šandien nacių kontroliuo-jamoj Europoj vargšus žyodus vis kankina Hitlerio pasekėjai. Juos tustanciancis skerdžia kaip gy-vulius arba palieka mirti be maisto, prigrustuose "getuose".

Bet ateitiš atrodo daug šies-sesnē. Pasaulis žino, kada aušres biauirybē bus sunaikinta, krikščioniški mielasirdystēs prisaky-mai nuims nepakenciamā jungū nuo žydu, brolystē ir demokra-tija padarys žyda laisvū žmogū-mi, laisvū nuo persekiojimo, laisvū nuo neteisybės, laisvū nuo baimēs.

Pirmas aušros spindulys, nors labai mažutis šioje nakties tam-sumoj, pasirodē Šiaurēs Afri-koj. Laisvē sugrūžo tenai ir su-ja ateina galas varžymams ir persekiojimams žydu. Tai švie-si ateities kibirkštēlē. —OWI

Šandien nacių kontroliuo-jamoj Europoj vargšus žyodus vis kankina Hitlerio pasekėjai. Juos tustanciancis skerdžia kaip gy-vulius arba palieka mirti be maisto, prigrustuose "getuose".

Bet ateitiš atrodo daug šies-sesnē. Pasaulis žino, kada aušres biauirybē bus sunaikinta, krikščioniški mielasirdystēs prisaky-mai nuims nepakenciamā jungū nuo žydu, brolystē ir demokra-tija padarys žyda laisvū žmogū-mi, laisvū nuo persekiojimo, laisvū nuo neteisybės, laisvū nuo baimēs.

Pirmas aušros spindulys, nors labai mažutis šioje nakties tam-sumoj, pasirodē Šiaurēs Afri-koj. Laisvē sugrūžo tenai ir su-ja ateina galas varžymams ir persekiojimams žydu. Tai švie-si ateities kibirkštēlē. —OWI

Lenkų emigrantai vyksta Meksikon

MEKSIKA, SOSTINE, kovo 18 d. (ONA) —1,500 lenkų emigrantų iš Irano pradējo kelionē i Meksikā. Lenkų premjeras Sikorskis sutarē su Meksikos prezidentu Avila Camacho dēl teisū lenkų emigrantams ġyventi Meksi-koj. Atgavus Lenkijos nepriklausomybē, lenkai rengiasi vėl grįžti Lenkijon.

CLASSIFIED ADVERTISEMENTS

REAL ESTATE FOR SALE
Namai-Zemē Pardavimui

CHICAGOS BARGENAI
HAMLIN AVE. ARTI 25TH ST.
Trijų flatu murinis yra garažas. Kaina tik \$8500. Npasivėninkit! \$2200 įmokėti.

AVERS AVE. ARTI 21st ST.
2 flatu murinis, 5 ir 5 kamb. Taipgi 4 kamb. murinė cottage užpakaly su furnais šiluma. Kaina greitai pardavimui yra tik \$4300. Kur žali rasti geresni bargenai? \$1000 įmokėti.

KEDVALE AVE. ARTI CHICAGO AVENUE
3 flatu medinis, 5-6 ir 4 kamb. Naujas stogas, yra garažas. Kaina tik \$5450. Tikras bargenas! \$1400 įmokėti.

ARTI CERMAK ROAD IR CALIFORNIA AVE.
13 apartmūtu namas: 7 keturių kambarių apartmūtu, 3 penkių kamb. ir 3 seštių kamb. apartmūtu. Karštu vandeniū šiluma. Lotas 50x125. Kaina tik \$33,000. Gerai tvarymū! \$8000 įmokėti.

24th PLACE ARTI KARLOV AVE.
3 flatu murinis, 5 kamb. kiekvienas: yra garažas. Kaina tik \$8600. Labai gera transportacija! \$2100 įmokėti.

PULASKI RD. ARTI 26th ST.
8 kambarių medinė rezidencija: aluminū namatas, furas šiluma. Lotas 50x125. 2 karų garažas. Kaina tik \$5000. Veikite skubiai! \$1400 įmokėti.

JOHN O SYKORA
REALTOR
2411 So. 52nd Ave.
Tel. CICERO 453

SEKMADIENIAIS ATĖARA 1 P.M.—5 P.M.

NASLĒ TURI PARDUOTI pirm balandžio 1-mos 2-5 kambarių apartmūtu, 1-3 kambarių, beisemte apartmūtu. Moderniškas plumbingas, skliautinēs durys, uždaryti porčiai. Garu šildomas, arti 45th ir Western. Telefonas RADCLIFFE 6600.

DIDZIAUSIAS BARGENAS CHICAGOJE
Savininkas išsina i kariuomenē, turi parduoti 6 flatu namą ir viena krautuve N. E. kamps Pulaski Rd., ir 13th St. Garu šildomas ir nešium šildomas. Gryno pelno i metus \$1,300. Reikia \$4,500 cash. \$3,000 ilgais išmokėjimais. Morgi-chis. Telefonuokite RANDOLPH 6200.

PARSIDUODA PUIKUS DVIEJU ogyvenimū murinis namas, 2 fl. po 6 kambarių, karštu vandeniū apšildomi, 2 boileriai. Namas randasi Brighton Parke. Savininkas paėmē už morgičių—turi ir daugiau namų, parduoda pigiai. Telefonuokite REPUBLIC 7640.

PARSIDUODA BIZNIO NAMAS ir geras biuznis netoli Chicago, 2 storai, taverna ir lunch room, pilnai įrengta ir dabar daro tikrai gerā biznį, 7 rumai viršū išranduota pavieniom ypatom. Dar kitas mažas namukas ir vienas akra-zemēs pačiame viduryje miestuko. Šis BARGENAS randasi arti U.S. Defense Dirbtuvių.
Pardavimo priežastis — nesveikata.
Dėl platesnių informacijų tele-fonuokite: REPUBLIC 7640.

NEBRANGI KAINA
6-6 kambarių octagon frontu moderniškas murinis namas, 12 metų senumo, lengvai perdirba-mas i 4 flatus. Randasi 93rd So. Park apylinkēj.

5-5 kambarių geras muros namas, prie Archer ir Kedzie apylin-kēj.

40-70-100 akrų farmos, 20 my-liū nuo miesto. Su namais, prieina-mos kainos.
Turime ir daugiau namų 6-8-10-12 flatu už cash ir ant mainymū.
Sąukite ar rašykite
JOSEPH VILMAS CO.,
6753 So. Rockwell St.
Tel. HEMLOCK 2323.

KA TIK PARUOSTA PARDAVIMUI
keletas namų, 6 apartmūtu iki 38 apartmūtu. Visi moderniški budinkai ir geriausias stovyje. Genose North, West ir South ren-du vietose. Investuokite dabar i šias geriausias pelna nesėnčias nuosavybes. Atsibrāškos, kad negali-mē kooperuoti su brokeriais ant šitū budinkū.
Schoenlank and Kirschner Inc.
1505 Morse Ave. SHELDRAKE 8820.

PRIE 68 IR ST. LOUIS AVE. nauja murinė moderniška reziden-cija, 6 kambariai, stoker, lotas 40x125, 2 karų garažas; kaina \$8500.
Marquette Manor 2 flatu mūri-nis kaip naujas; kaina — \$11,000. Taipgi turim mažesnių ir didesnių namų pardavimui.
Z. S. MICKEVICE
2506 W. 59th St. REPublic 7731

PARTNERS WANTED
Reikia Partnerių
PAIEŠKAU PUSINIKIŲ i ta-vern biznį. Biznis išdirbtas per il-gus metus. Gera apylinkē. Arba visā parduosiu.
3200 S. Lituanica Ave.

AUTOS-TRUCKS FOR SALE
Automobiliai ir Trokai Pardavimui
ANT PARDAVIMO 5 pasaziერიų Plymouth sedan, 2665 W. Pershing Rd., Tel. LAFAYETTE 4446.

BURNTURE-FIXTURE FOR-SALE
Rekandai ir Įtaisai Pardavimui
LINOLEUM PAKLOJIMAS DYKAI
KONGOLEUM 39c. INMADE 49c. INLAID 79c. KREDITAS.
HEMLOCK 3200.

REAL ESTATE FOR SALE
Namai-Zemē Pardavimui

PROGA VISO ĢYVENIMO INVESTMENTUI
100 pėdu priešakyje, miškuotas dar-zas ant tuščio 50 pėdu loto, 2 karų murinis garažas iē pietų pusēs ant tuščios žemēs su 50 pėdu. Individu-alus karštu vandeniū šildymas gar-zaže. 108 pėdu priešakyje įvažia-vimas. Jėlos išgrįstos, 40 iki 50 krumokščių, gėlių nuo ankstyvo pa-vasario iki vėlyvo rudens. 9 kam-bariū namas, pilnai moderniškas. General electric, gasas, conversion boileris. Didelis beismetas, extra kambatyis beismetas, didelis vasiu sandėlis. Yra shower beismetas. Ši namā galima paversti i duplex apartmūtu dēl mažo investimen-to iē pirkėjo pusēs arba geras ir saugus investimentas žmonėms, ku-ris įdomaujasi. 30 minučių iki vi-durmiēšio Rock Island arba Illi-nois Central geležkeliais. Zemi tak-ai ant šios nuosavybēs. Šią nuosavybē reikia pamatyti, kad įverti-ninti. Priims geriausia cash pasi-lyla. Savininkas Box No. Z-16, 1739 SOUTH HALSTED ST.

GREITAM PARDAVIMUI
N. E. kamps 33rd Place ir Litua-nica namas su tavern bizniu, su vi-siais įrengimais ir 3 pagyvenimai. 3 karų murinis garažas. Biznis išdirb-tas per daug metų. Atsiskaukite M. ADOMAITIS, Tel. PROSPECT 3938.

5403 SO. ABERDEEN, 2 flatu murinis 6-6. Karštu vandeniū šil-domas. Parduvs tik susarusi. Kai-na \$6450. Sąukite Mr. KOTAS, STATE 8695.

PAAUKOJA
3 flatus ir 3 krautuves. Kampinis murinis budinkas. Priežastis—stai-gi liga. Garu šildomas, stokeris. Geriausiame stovy. Geroj vietoj ir gera transportacija. Viskas užren-žuota. Pajamu \$5800 i metus. Mažos išlaidos. Atneš labai aukštā pel-nā už investimentā. Pardavimo kai-na \$37,000—vertas \$50,000. Išmokē-jimais arba mainys i mažesnē. Kviečiame ir Real Estate Broke-rius. 6549 W. Roosevelt Road, Ber-wyn. Savininkas 1140 S. East Ave., Oak Park, VILLAGE 9696.

FARMS FOR SALE
Ukiai Pardavimui
80 AKRU FARMA pardavimui su budinkais. Geroj vietoj, derlin-ga žemē, apie 35 akrai kultivuoti-ami; upelis teka skersai ganyk-las. Parduos už prieinamā kainā su galvijais arba be jų. Dėl plates-niū informacijū rašykite i FRED TERPULIS, Thorp, Wis., R. 1, Box 70.

BUSINESS CHANCES
Biznio Prognosis
PARSIDUODA FURNISHED ROOM biznis arba parenduosiu. Geras darbas ir biznis vėduesims žmonėms. Atsiskaukite 4506 Eme-rald Ave., Tel. Oakland 9402 Sąu-ките nedėlioju nuo 10 iki 12 val. ry-to.

GROSERNĒ IR MESOS MĀR-KETAS, geras biznis, arti trans-porių kampo. Mesos kaunteriai elek-trikinē ledo mašina. Kaina \$900.00, plus stako vertē. CANAL 7835.

PARSIDUODA TAVERNA su namu ir 16 kambarių rooming house arba mainysiu ant vasarna-mio, farmos arba namo. 2113 So. Halsted. Tel. CANAL 6685.

PASIRENDUOJA ROADHOUSE su visais įrengimais, skersai Tau-tiškių kapinių gatvēs. Buvusi Pete's Young vieta. Pigi renda. Atsiskau-ките 3428 So. Halsted St., Oak Leaf Tavern, savininkas Steve Svilainis.

DELICATESSEN, GROSERNĒ daranti virš \$60.00 i dieną. Proga porai—4 kambariai. Bargenas.
CHARLES G. VOELKER,
5307 So. Halsted St.

KAMPINĒ KRAUTUVĒ, 4 kam-bariai ġyvenimui, furas šiluma, yra maudybē, gera biznio vieta; nebrangi renda. NORMAL 8532.

DELIKATESU IR GROSERIO krautuvē; gera proga vėdušiai do-rai. Uždaroma nuo 9 popiet; sek-madieniais nuo 1 popiet. Bargenas kam nors. Charles G. Voelker, 4601 So. Wallace St.

PARDAVIMUI 33 KAMBARIŲ hotelis. Garu šildomas. Geriausiøje vietoje. Bargeno kaina. Sąukite HAYMARKET 2023.

PATYRUSIOS SALES LADY reikia i kepyklā. 1719 W. 47th St. Ateikite i ryto. Gera mokestis.

MERGINŲ ir MOTERŲ Floor strayers, cover machines, turn in. Nuolat darbas, patyrusių ir ne-patyrusių. Gera mokestis. 4th floor. M. RUBIN and CO., 2646 West Taylor St.

MOTERŲ RINKTI ORDERIUS, pakuoti. 40 valandų i savaitē. Lai-kas ir pusē už viršlaikį. Room 1200 111 N. CANAL ST.

HOTELIO TARNAIČIŲ IR VALYTOJŲ NUOLAT DARBAS. LABAI MA-LONI APLINKA. GERA MOKES-TIS. ATSIŠAUKITE: HOUSE-KEEPERS' OFFICE, 5349 SHERIDAN ROAD, EDGEWATER BEACH HOTEL

PROFESSIONAL SERVICE
Profesionalis Patarnavimas
TURITE FISTULĀ ARBA Piles? Aš pasakysiu jums kaip pasveiku! Atsiuskite konvertā su stampa, H. K. Bergman P. O. Box 56, Chicago

OPERATORUKU
Housecoaks, slacks, suits. Aukščiau-sia mokestis mieste. Nuolat dar-bas, daug viršlaikio. H. HYMEN & CO., 230 So. Franklin St.

MERGINŲ—MOTERŲ, 18-45. 100% karo darbai. Turi būti pilie-tēs. Lengvas darbas, geros darbo salygos. Tik tokios, kurios dabar nedirba karo darbe tegul atsiskau-ките, 666 W. DIVISION ST.

OPERATORUKU
Patyrusių įngle ir double needle mašinos. STERLINE SHOWER CORP. 521 W. MONROE ST.

HELP WANTED—FEMALE
Darbininkų Reikia

MOTERŲ ir MERGINŲ
Dirbti kaipo
MESOS TRIMERIAI
PASTOVUS DARBAS
GERA MOKESTIS
AGAR PACKING AND PROVISION CORP.
4057 S. UNION AVE.

REIKIA MOTERŲ
DIRBTUVĖS DARBAMS
PHOENIX METAL CAP CO.
2444 W. 16th STREET

OPERATORUKU
Housecoaks, slacks, suits. Aukščiau-sia mokestis mieste. Nuolat dar-bas, daug viršlaikio. H. HYMEN & CO., 230 So. Franklin St.

MERGINŲ—MOTERŲ, 18-45. 100% karo darbai. Turi būti pilie-tēs. Lengvas darbas, geros darbo salygos. Tik tokios, kurios dabar nedirba karo darbe tegul atsiskau-ките, 666 W. DIVISION ST.

OPERATORUKU
Patyrusių įngle ir double needle mašinos. STERLINE SHOWER CORP. 521 W. MONROE ST.

MERGINŲ
Lengvas dirbtuvės darbas. STER-LINE SHOWER CORP. 521 WEST MONROE ST.

VEITERKU
PAS MUS JUMS PATIKS! GERA MOKESTIS, MALONIOS DARBO SALYGOS. PATYRUSIOS ARBA NEPATYRUSIOS. TURITE BUTI PATRAUKLIOS IR PRASISVIETĖ. PILNAS LAIKAS ARBA TRUM-PAS VALANDAS. GERIAUSIAS VALGIS. PATRAUKLIOS UNI-FORMOS PARUPINAMOS IR IŠ-SKALBIAMOS. ATEIKITE RYTE MR. DENNY (2-as AUKŠTAS). 174 W. RANDOLPH ST. B/G FOODS, INC.

GUZIKŲ SIUVĖJU
Vyriški kantai. Gera mokestis, nuolat darbas. GLOBE TAILORING CO., 208 W. Monroe.

SKALBYKLAI DARBININKŲ—visokiame darbu — nuolat darbas; maloni aplinka. CHICAGO WET WASH CO., 2901 Montrose.

PATYRUSIOS SALES LADY reikia i kepyklā. 1719 W. 47th St. Ateikite i ryto. Gera mokestis.

MERGINŲ DIRBTUVĖS DARBUI
Gera mokestis, nuolat darbas. ILLINOIS MOULDING CO. 2411 West 33rd St.

MERGINŲ ir MOTERŲ
Floor strayers, cover machines, turn in. Nuolat darbas, patyrusių ir ne-patyrusių. Gera mokestis. 4th floor. M. RUBIN and CO., 2646 West Taylor St.

PATYRUSIŲ RANKOMIS GU-ZIKŲ siuvėju, hand lapel padders, rankomis kautų siuvėju ir ranko-vių skylių beisterių ir finišerku ant vyriškių kautų. 35 W. JACK-SON BLVD. Room 46.

MOTERŲ RINKTI ORDERIUS, pakuoti. 40 valandų i savaitē. Lai-kas ir pusē už viršlaikį. Room 1200 111 N. CANAL ST.

HOTELIO TARNAIČIŲ IR VALYTOJŲ NUOLAT DARBAS. LABAI MA-LONI APLINKA. GERA MOKES-TIS. ATSIŠAUKITE: HOUSE-KEEPERS' OFFICE, 5349 SHERIDAN ROAD, EDGEWATER BEACH HOTEL

PROFESSIONAL SERVICE
Profesionalis Patarnavimas
TURITE FISTULĀ ARBA Piles? Aš pasakysiu jums kaip pasveiku! Atsiuskite konvertā su stampa, H. K. Bergman P. O. Box 56, Chicago

OPERATORUKU
Housecoaks, slacks, suits. Aukščiau-sia mokestis mieste. Nuolat dar-bas, daug viršlaikio. H. HYMEN & CO., 230 So. Franklin St.

MERGINŲ—MOTERŲ, 18-45. 100% karo darbai. Turi būti pilie-tēs. Lengvas darbas, geros darbo salygos. Tik tokios, kurios dabar nedirba karo darbe tegul atsiskau-ките, 666 W. DIVISION ST.

HELP WANTED—MALE
Darbininkų Reikia

MOTERŲ ir MERGINŲ
Dirbti kaipo
MESOS TRIMERIAI
PASTOVUS DARBAS
GERA MOKESTIS
AGAR PACKING AND PROVISION CORP.
4057 S. UNION AVE.

REIKIA VYRU
DIRBTUVĖS DARBAMS
PHOENIX METAL CAP CO.
2444 W. 16th STREET

OPERATORUKU
Housecoaks, slacks, suits. Aukščiau-sia mokestis mieste. Nuolat dar-bas, daug viršlaikio. H. HYMEN & CO., 230 So. Franklin St.

MERGINŲ—MOTERŲ, 18-45. 100% karo darbai. Turi būti pilie-tēs. Lengvas darbas, geros darbo salygos. Tik tokios, kurios dabar nedirba karo darbe tegul atsiskau-ките, 666 W. DIVISION ST.

OPERATORUKU
Patyrusių įngle ir double needle mašinos. STERLINE SHOWER CORP. 521 W. MONROE ST.

MERGINŲ
Lengvas dirbtuvės darbas. STER-LINE SHOWER CORP. 521 WEST MONROE ST.

VEITERKU
PAS MUS JUMS PATIKS! GERA MOKESTIS, MALONIOS DARBO SALYGOS. PATYRUSIOS ARBA NEPATYRUSIOS. TURITE BUTI PATRAUKLIOS IR PRASISVIETĖ. PILNAS LAIKAS ARBA TRUM-PAS VALANDAS. GERIAUSIAS VALGIS. PATRAUKLIOS UNI-FORMOS PARUPINAMOS IR IŠ-SKALBIAMOS. ATEIKITE RYTE MR. DENNY (2-as AUKŠTAS). 174 W. RANDOLPH ST. B/G FOODS, INC.

GUZIKŲ SIUVĖJU
Vyriški kantai. Gera mokestis, nuolat darbas. GLOBE TAILORING CO., 208 W. Monroe.

SKALBYKLAI DARBININKŲ—visokiame darbu — nuolat darbas; maloni aplinka. CHICAGO WET WASH CO., 2901 Montrose.

PATYRUSIOS SALES LADY reikia i kepyklā. 1719 W. 47th St. Ateikite i ryto. Gera mokestis.

MERGINŲ DIRBTUVĖS DARBUI
Gera mokestis, nuolat darbas. ILLINOIS MOULDING CO. 2411 West 33rd St.

MERGINŲ ir MOTERŲ
Floor strayers, cover machines, turn in. Nuolat darbas, patyrusių ir ne-patyrusių. Gera mokestis. 4th floor. M. RUBIN and CO., 2646 West Taylor St.

PATYRUSIŲ RANKOMIS GU-ZIKŲ siuvėju, hand lapel padders, rankomis kautų siuvėju ir ranko-vių skylių beisterių ir finišerku ant vyriškių kautų. 35 W. JACK-SON BLVD. Room 46.

MOTERŲ RINKTI ORDERIUS, pakuoti. 40 valandų i savaitē. Lai-kas ir pusē už viršlaikį. Room 1200 111 N. CANAL ST.

HOTELIO TARNAIČIŲ IR VALYTOJŲ NUOLAT DARBAS. LABAI MA-LONI APLINKA. GERA MOKES-TIS. ATSIŠAUKITE: HOUSE-KEEPERS' OFFICE, 5349 SHERIDAN ROAD, EDGEWATER BEACH HOTEL

PROFESSIONAL SERVICE
Profesionalis Patarnavimas
TURITE FISTULĀ ARBA Piles? Aš pasakysiu jums kaip pasveiku! Atsiuskite konvertā su stampa, H. K. Bergman P. O. Box 56, Chicago

OPERATORUKU
Housecoaks, slacks, suits. Aukščiau-sia mokestis mieste. Nuolat dar-bas, daug viršlaikio. H. HYMEN & CO., 230 So. Franklin St.

MERGINŲ—MOTERŲ, 18-45. 100% karo darbai. Turi būti pilie-tēs. Lengvas darbas, geros darbo salygos. Tik tokios, kurios dabar nedirba karo darbe tegul atsiskau-ките, 666 W. DIVISION ST.

HELP WANTED—MALE
Darbininkų Reikia

MOTERŲ ir MERGINŲ
Dirbti kaipo
MESOS TRIMERIAI
PASTOVUS DARBAS
GERA MOKESTIS
AGAR PACKING AND PROVISION CORP.
4057 S. UNION AVE.

REIKIA VYRU
DIRBTUVĖS DARBAMS
PHOENIX METAL CAP CO.
2444 W. 16th STREET

OPERATORUKU
Housecoaks, slacks, suits. Aukščiau-sia mokestis mieste. Nuolat dar-bas, daug viršlaikio. H. HYMEN & CO., 230 So. Franklin St.

MERGINŲ—MOTERŲ, 18-45. 100% karo darbai. Turi būti pilie-tēs. Lengvas darbas, geros darbo salygos. Tik tokios, kurios dabar nedirba karo darbe tegul atsiskau-ките, 666 W. DIVISION ST.

OPERATORUKU
Patyrusių įngle ir double needle mašinos. STERLINE SHOWER CORP. 521 W. MONROE ST.

MERGINŲ
Lengvas dirbtuvės darbas. STER-LINE SHOWER CORP. 521 WEST MONROE ST.

VEITERKU
PAS MUS JUMS PATIKS! GERA MOKESTIS, MALONIOS DARBO SALYGOS. PATYRUSIOS ARBA NEPATYRUSIOS. TURITE BUTI PATRAUKLIOS IR PRASISVIETĖ. PILNAS LAIKAS ARBA TRUM-PAS VALANDAS. GERIAUSIAS VALGIS. PATRAUKLIOS UNI-FORMOS PARUPINAMOS IR IŠ-SKALBIAMOS. ATEIKITE RYTE MR. DENNY (2-as AUKŠTAS). 174 W. RANDOLPH ST. B/G FOODS, INC.

GUZIKŲ SIUVĖJU
Vyriški kantai. Gera mokestis, nuolat darbas. GLOBE TAILORING CO., 208 W. Monroe.

SKALBYKLAI DARBININKŲ—visokiame darbu — nuolat darbas; maloni aplinka. CHICAGO WET WASH CO., 2901 Montrose.